171

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

171

PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

Tuesday, the 14th December, 2004

Vol. VIII-No. 1

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Page
Obituary References	(1)1

Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh.

Price : Rs.________

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

PUNJAB VIDHAN SABHA

Tuesday, the 14th December, 2004

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector-I, Chandigarh, at 2.00 P.M. Mr. Speaker (Doctor Kewal Krishan) in the Chair.

OBITUARY REFERENCES

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸ਼ੋਕ ਮਤੇ । ਹਾਂ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਬੇਚਰੀ ਰੈਫਰੈਂਸਿਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੀਏ, ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਦੁਖ ਨਾਲ ਇਥੇ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਦੇਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਦੋ ਟਰੇਨਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਾਕਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਟਰੇਨ ਜੰਮੂ ਤਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਲੋਕਲ ਸ਼ਟਲ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਆਨ ਕਾਲੀਜ਼ਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਹ ਅੱਜ 12.00 ਵਜੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ । ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚਾਰ ਬੋਗੀਆਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਵੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 50 ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਜੋ ਖ਼ਬਰ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਕਰੀਬਨ 150 ਤੱਕ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸਪੈਕਟ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ । ਹੁਣ ਹਾਊਸ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲਈ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ।)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਵੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਬੇਚਰੀ ਰੈਫਰੈਂਸਿਜ਼ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾ ਕਰਨਗੇ ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਦੀ ਬੜੀ ਮਾੜੀ ਖ਼ਬਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ।

*2.03 P. M. ਵਜੇ ਬਾ: ਦੁ:	(ਇਸ ਸਮੇਂ* ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ ।)

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਜ਼, ਇਨਸਾਨ, ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹਾਂ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦਰਦ ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਜੁਆਇੰਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਕੰਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਇਸ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਰਹੀ ਹੈ । ਉਹ ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ । ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ 1994 ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਵਿਚ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬੜੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸਨ । ਉਹ ਕਪੂਰਥਲਾ ਸਟੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਹਨ । 1942 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵੀ ਗਏ । ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਉਹ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਅਗਸਤ, 1944 ਨੂੰ ਹੋਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ 1973-74 ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1985 ਵਿਚ ਉਹ ਮਜੀਠਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਇਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪ ਰਾਣੀ, ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਮਿਤੀ 20-9-2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਹ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਦੀਨਾ ਨਗਰ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਬਿਲੌਂਗ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1952 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 1997 ਵਿਚ ਉਹ ਦੀਨਾ ਨਗਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਚੁਣ ਕੇ ਇਥੇ ਆਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮਿਤੀ 10-10-2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕਾਫੀ ਕੰਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਪਾਈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ 1912 ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ 90 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1936 ਵਿਚ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਬਾਰ ਐਟ ਲਾਅ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਉਚਾ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 11 ਸਾਲ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ । 1958 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ 1970 ਤੋਂ 1974 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ । ਇਕ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਇਨਸਾਨ, ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ । ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਹਾਏ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਮਿਤੀ 3-7-2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1913 ਵਿਚ ਹੋਇਆ । 1942 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਵੀ ਬੜਾ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ । ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 1922 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ । ਉਹ ਵੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ । ਇਕ ਬਹਾਦਰ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਮਿਤੀ 16-10-2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ 1904 ਵਿਚ ਹੋਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜ਼ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ 1919 ਵਿਚ ਬੜਾ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੋਂ ਦਾ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਲ ਬਾਲ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ । ਉਹ ਇਕ ਮੰਨੇ ਪਰਮੰਨੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਦੁਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਮਿਤੀ 25-7-2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਉਹ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੜਦੇ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ । ਉਹ ਇਕ ਵੱਡੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਕੀ, ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ । ਉਹ ਇਸ ਸਾਲ 5 ਸਤੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਵਕਤ ਮੈਂ ਵੀ ਉਥੇ ਗਈ ਸੀ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵੀ ਮੈਂ ਉਥੇ ਗਈ ਸੀ । ਉਹ ਉਸ ਵਕਤ 86 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ । ਉਹ ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਚ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਤੋਂ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਰਹੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਪੀ. ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ । ਉਹ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਉਹ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ । ਦੇਸ਼ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ । ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਬਾਈ ਰੋਡ ਚੱਲ ਕੇ ਆਏ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਜਦੋਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਦਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਯੋਗੀ ਜੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ । ਉਹ ਇਕ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਸਿੱਖ ਸਨ । ਇਸ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 7-10-2004 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕੀਤਾ । ਉਹ ਉਸ ਵਕਤ 75 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਗੁੱਜਰਾਂ ਵਾਲਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਮੈਂ ਖੁਦ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ । ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਨ । ਇਹ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਵੇਖਿਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੋਰੇ ਗੋਰੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕੀਤਾ । ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਉਹ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਸਨ । ਉਹ ਬਾਹਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸੀ । ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਫਖ਼ਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਉਪਰੰਤ ਅਫ਼ਸੋਸ ਵਜੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਆਪਣਾ ਝੰਡਾ ਝੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ । ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ" ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਕਸਟਮ ਆਫ਼ੀਸਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਧਰਮ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ [illegible] ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ [illegible] ਦਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਕਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਨ ਜੋ ਮਿਤੀ 24-11-2004 ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਹੈ । 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1926 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰਮਾ ਵਿਖੇ ਜਨਮ ਲਿਆ । 1945 ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਆਰਮੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । 1947 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਸੀ । ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਹਿਸਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ । ਹਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਉਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਸਨ ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਸਨ ਜਾਂ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾ ਦੁਖ ਹੈ । ਇਥੇ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦੀ ਹਾਊਸ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਧੰਨਵਾਦ ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (ਲੰਬੀ) : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਕ ਬੜੀ ਦੁਖਦਾਈ ਖਬਰ ਦੱਸੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੜਾ ਗਹਿਰਾ ਦੁਖ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਦਦ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਾਡੀਜ਼ ਹਨ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਵੇਂ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਸਰ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ, ਸੂਬੇ ਪ੍ਰਤੀ ਔਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜਾ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਉਹ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ, ਸਦਮਾ ਹੈ ਔਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹਾਂ । ਸ਼ਰਦਾਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦਰਦ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ]
ਜਦੋਂ ਜੋਆਇੰਟ ਪੰਜਾਬ ਸੀ ਉਦੋਂ ਉਹ ਐਸੰਬਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਔਰ ਪੰਜਾਬ ਐਸੰਬਲੀ ਦੇ ਵੀ ਦੋ ਵਾਰ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ । ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਬਣੇ ਔਰ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਦਰਦ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਦ ਸੀ ਔਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਔਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੱਖ ਲਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਔਰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਹੋਏ ਹਨ । 23 ਫ਼ਰਵਰੀ, 1924 ਨੂੰ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ । ਫਗਵਾੜਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਔਰ ਦੋ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹ ਬਨੂੜ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਬਣਦੇ ਰਹੇ ਔਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵੀ ਉਹ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਰਹੇ ਔਰ ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਉਹ ਬੜੇ ਅਹਿਮ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਵਿੱਤ, ਹੈਲਥ, ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਜ਼, ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਲੇਬਰ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਔਰ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦੁਖ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ, ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਇਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਹੇ । ਮਜੀਠਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਇਹ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਚੁਣੇ ਗਏ ਔਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੀਆਂ ਗਰੀਵੈਂਸਿਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਗਹਿਰਾ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪ ਰਾਣੀ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਬੜੇ ਹੈਲਦੀ ਤੇ ਚੰਗੇ ਵੀ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਗਏ ਹਨ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1952 ਵਿਚ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦੀਨਾ ਨਗਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਦੀਨਾ ਨਗਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਬਣੇ। ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਹਾਏ ਇਕ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 91 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਡੈਥ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਬੜੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਕੱਟੀ। ਇਸ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵੀ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਘੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਸਨ। ਉਹ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1904 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਜ਼ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਹ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚੋਂ ਬਚ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਬੜੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਦਫ਼ਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਕੱਟੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁਦਾਈ ਵੀ ਦੁਖਦਾਈ ਜੁਦਾਈ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਬੜਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਈ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ 88 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ]

ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਗਏ ਹਨ । ਉਹ ਸਹਾਰਨਪੁਰ (ਯੂ. ਪੀ.) ਤੋਂ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਹ ਜਿਹੜੀ ਯੂ. ਪੀ. ਦੀ ਫਰੀਡਮ-ਫਾਈਟਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਕਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ ਨਹੀਂ ਸਨ । ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਬੜੀ ਹੀ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੋਏ ਹਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ । ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ । 11 ਸਾਲ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕੀਤੀ । ਉਥੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਹੇ । ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਰਹੇ । ਫਿਰ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਯੋਗੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਉਧਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ, ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਜਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਪਿਰਟ ਭਰੀ ਜਿਤਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਸਪਿਰਟ ਹੈ । ਜਿਥੇ ਉਹ ਇਕ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਨ । ਉਥੇ ਉਹ ਯੋਗਾ ਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਹਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਯੋਗਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ" ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ । 11 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਵੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ 15 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਯੋਗੀ ਜੀ ਨਮਿਤ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਉਥੇ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਛੜ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਬੜੇ ਉਘੇ ਲਿਖਾਰੀ ਸਨ ਅੰਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਹਿਸਟਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਤਾਅਲੁੱਕ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛੜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਕ ਉੱਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ । ਉਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੇ ਅਕਾਲੀ ਸਨ ਔਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਉਹ ਰਹੇ ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ । ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਰੁੱਚੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜੋ ਪਰਸਨਲੈਟੀਜ਼ ਹਨ, ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਛੜ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਦੁਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਮਤੇ ਦੀ ਨਕਲ ਭੇਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਧੰਨਵਾਦ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) : ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਅਜ ਇਕ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੇ ਸ਼ੋਕ ਵੀ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤਾ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੁਪਿਹਰ ਤੋਂ ਹੀ ਫੋਨ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਰ ਨਵੀਂ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਇਹ ਬੜੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੈ । ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਰੇਗੀ । ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਉਥੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੋਕ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ]

ਸਮਝਣ । ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ । ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਸ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਣ । ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਚਨਚੇਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਅਨਾਥ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੇਡੀਜ਼ ਵਿਧਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੀ ਵੇਰ ਦੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਉਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਹਨ । ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ, ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਰਦ, ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਪੀ.ਅਤੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ., ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਦੇਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਖਦ ਮੌਤ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਜੀ ਸ਼ਰਮਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ । ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਮੰਨੀ-ਪ੍ਰਮੰਨੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਸਨ । ਉਹ ਕੇਵਲ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਜਾਂ ਮਨਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਇਟ ਇੰਡੀਆ ਮੂਵਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਔਰ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹਿਮ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ । ਉਹ ਕੇਵਲ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਬਤੌਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਏ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਜੀਠਾ ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਬਣ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪ ਰਾਣੀ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ । ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਟਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ । ਉਹ ਇਸੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬੈਠਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਸ਼ਲ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੀ । ਉਹ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਜਨ ਸੰਘ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੈਦ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਜੀ ਦੋ ਵਾਰ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਬਣੇ । ਉਹ ਦੀਨਾ ਨਗਰ ਤੋਂ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਸਨ । ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪ ਰਾਣੀ ਜੀ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਅੱਜ ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦੁਖ ਹੈ । ਇਹ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ । ਲਾਅ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ । ਮੈਂ ਆਪ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਜਮੈਂਟਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ । ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸੋਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਜਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟ ਹੀ ਲੱਭਦੀ ਹੈ । ਉਨਾਂ ਨੇ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਟਰਪ੍ਰੈਂਟ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਰਟ ਜਜਮੈਂਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖਿਆ । ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਜਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟਾਂ ਬਹੁਤ ਰਿਸਪੈਕਟ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ]
ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ । ਉਹ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਜੂਰਿਸਟ ਵੀ ਸਨ । ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਇਕ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਗਲੀ ਕੈਟਾਗਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ । ਸਾਡੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਹਾਏ, ਗਿਆਨੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਕੁਇਟ ਇੰਡੀਆ ਮੂਵਮੈਂਟ, ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ । ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਨ, ਮਨ ਔਰ ਧਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਹੈ । ਸਰਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯੋਗੀ, ਉਹ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫੇਮ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਨ । ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ । ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਜੋ ਵਿਰਸਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੋ ਸਾਡੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪਧਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਮੈਡੀਸੀਨ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਲਟਰਨੇਟਿਵ ਮੈਡੀਸੀਨ ਸਿਸਟਮ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਾਂ, ਉਹ ਅਸਲੀ ਸਿਸਟਮ ਹੈ । ਇਸ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦਮ ਪੁੱਟਿਆ ਹੈ ਔਰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯੋਗੀ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਸਥਾ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਰਿਸਪੈਕਟ ਸੀ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਾਡੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਨ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਵੀ ਸਨ ਔਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਇੱਕ ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣਾ ਸਬਕ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀਰ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਸਨ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ । ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ (ਧਾਲੀਵਾਲ) : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੜਾ ਭਿਆਨਕ ਰੇਲ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ । ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬੱਚੇ, ਬੀਬੀਆਂ, ਬਜ਼ੁਰਗ, ਨੌਜਵਾਨ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ । ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਅਜਿਹੇ ਭਾਣੇ ਜਦੋਂ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਪਰਿਵਾਰ ਡਿਸਟਰਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਅੱਛੀ ਗੱਲ ਹੈ । ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਵੀ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੁਖ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੁਖ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ੍ਹਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ ਕਿ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਲੀਡਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਅੱਛੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮੁਹੱਈਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਇੱਕ ਅੱਛੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ]

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਕਫੇ ਬਾਅਦ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਖੁਸ ਗਈਆਂ ਹਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਵੀ ਸਨ । ਸੋ, ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਜੁਦਾਈ ਹੈ, ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਦੁਖਦਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦਰਦ ਜਿਹੜੇ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਜਨਮੇ ਸਨ, ਉਹ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਐਮ. ਐਲ. ਏ., ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਤੌਰ ਐਮ. ਪੀ. ਦੇ ਰਹੇ । ਉਹ ਬੜੇ ਮਿਹਨਤੀ ਇਨਸਾਨ ਸਨ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਬੜੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਅੱਛੀ ਸ਼ੇਅਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਰਦੇ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਛੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ । ਉਹ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਈ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਵੀ ਰਹੇ । ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਰਸੈਨੇਲਿਟੀ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਮੌਤ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਲ 1985 ਵਿੱਚ ਮਜੀਠਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਐਮ. ਐਲ. ਏ., ਬਣੇ ਸਨ, ਉਹ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਬੀ ਰੂਪ ਰਾਣੀ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਦੀਨਾਨਗਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਬਣੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵੀ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਵੱਲ ਔਰ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਦੁਖ ਹੈ ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਔਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਵੀ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਉਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਪਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰ ਉਤੇ ਕੋਈ ਉਂਗਲ ਕਰ ਸਕੇ । ਸੋ, ਐਸੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਔਰ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਹੈ। ਸੋ, ਅਜਿਹੇ ਸੱਜਣ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਦੁਖ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਤੌਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੈੱਡ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ, ਉਹ ਬੜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਨਸਾਨ ਸਨ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਹਾਇ ਜੀ, ਗਿਆਨੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਗੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਰੀਡਮ ਫਾਈਟਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸੇਧ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲੁਕ-ਛਿਪ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਔਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਤਾਂ ਕੱਟੀਆਂ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਸੀ । ਸੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੌਰਵ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਚਾਚਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਭਰਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਪਾਇਆ ਹੈ । ਜਿਸ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ]

ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ । ਸੋ, ਐਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੋਣਹਾਰ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਦਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ।

ਗਿਆਨੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਯੋਗੀ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ । ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਸਨ । ਐਸੇ, ਮਹਾਨ ਸੱਜਣ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਸੀ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛੜ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਂ ਗਹਿਰਾ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀਰ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖੁੱਸ ਗਏ ਹਨ । ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਿਸਟਰੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ । ਹਿਸਟਰੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ । ਜੇ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕੋਲ ਹਿਸਟਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵਜੂਦ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੋ, ਹਿਸਟੋਰੀਅਨਜ਼ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਹੈ । ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਬਲ ਤੇ ਚੰਗੇ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ । ਮੈਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ, ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ : ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜੇ ਦੁਖ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰ-ਜ਼ਮੀਂ ਤੇ ਇੱਕ ਐਸਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਰੇਲਵੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੇ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਨੀ ਔਰ ਮਾਲੀ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਜਿਸ ਦਾ ਜਾਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਡਾਕਟਰ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਉਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਦੀ ਓਬਚਿਊਰੀ ਰੈਫਰੈਂਸਿਜ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਔਰ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੋਹਤਰਮਾ ਮੈਡਮ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ । ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ,ਸੂਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਔਰ ਛੋਟੇਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੀ ਡਿਟੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ । ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਜਿਹੜੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉੱਘੇ ਨੇਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਇਥੇ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਾਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਨਕਲੂਡ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ ਔਰ ਮੌਤ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ । ਜਨਮ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਔਰ ਮੌਤ ਉਸ ਦਾ ਭਾਣਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਿਕਲ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ । ਮੈਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । I also associate myself with the sentiments expressed by the Hon'ble Members of this august House to the departed souls and pray to the Almighty to grant peace to them. I request the Hon'ble Members to stand in silence for two minutes in the memory of the deceased dignitaries.
(At this stage, all the Hon'ble Members, present in the House, stood in silence for the two minutes as a mark of respect to the departed souls).

Mr. Deputy Speaker : As per the wishes of the House, condolence messages will be sent to the concerned bereaved families.

Mr. Deputy Speaker : The House stands adjourned till 10.00 A.M. on Wednesday, the 15th December, 2004. Thank you .

* 2.52 P.M.	(The Sabha then* adjourned till 10.00 AM on Wednesday, the 15th December, 2004.)

3091/12-3-2005--305 Copies--Pb. Govt. Press, Patiala.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

© 2005

Published under the authority of the Punjab Vidhan Sabha and Printed by the Controller, Printing and Stationry, Punjab, at Chandigarh at Pb. Govt. Press, Patiala.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

15th December, 2004

Vol. VIII No. 2

CONTENTS

	Page
Starred Questions and Answers	.. (2)1
Written Answers to Starred Questions Laid on the Table under Rule 38	.. (2)32
Unstarred Questions and Answers	.. (2)41
Statement by the Chief Minister reg. Trains Accident at Village Harse Mansar	.. (2)50
Announcement by the Speaker reg. Panel of Chairmen	.. (2)52
Announcement by the Secretary	.. (2)52
Announcement by the Speaker reg. Adjournment Motion	.. (2)52
Matters raised during Zero Hour	.. (2)53
Papers Laid on the Table	.. (2)59
Legislative Business	.. (2)62
The Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill, 2004	.. (2)62
The Punjab Pay Scales of Teachers Bill, 2004 (Replacing Ordinance)	.. (2)64
Walk Out	.. (2)66
The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill, 2004 (Replacing Ordinance)	.. (2)67
The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill, 2004 (Replacing Ordinance)	.. (2)70
The Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment Bill, 2004 (Replacing Ordinance)	.. (2)72
Motion Under Rule 16	.. (2)74
Ruling by the Speaker	.. (2)78
Motion Under Rule 16 *(Resumption)*	.. (2)79

Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh.

Price : Rs. 60-00

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

PUNJAB VIDHAN SABHA

Wednesday, the 15th December, 2004

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector 1, Chandigarh at 10.00 A.M. Mr. Speaker (Doctor Kewal Krishan) in the Chair.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੁਐਸਚਨਜ਼। ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ।

ਪਾਂਛਟਾਂ-ਮੇਹਟੀਆਣਾ ਲਿੰਕ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

***949. ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ :** ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀ ਪਾਂਛਟਾਂ-ਮੇਹਟੀਆਣਾ ਲਿੰਕ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਰੰਮਤ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸਾਲ 1999-2000 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਨਬਾਰਡ-X ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਇੰਪਰੂਵ/ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਨਬਾਰਡ-X ਸਕੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ/ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਕੰਮ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਵੀ ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੜਕ ਨਬਾਰਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਆਉਣ ਤੇ ਇਹ ਸੜਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਹੈ-ਕਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਇਕ ਕੁਐਸਚਨ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬੜੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਅੱਜ 8 ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਬਾਰਡ ਵਲੋਂ ਪੈਸੇ ਮਿਲਣ ਤੇ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ? ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਫੇਰ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸੜਕ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲੰਘਣਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੜਕ ਨਹਿਰ ਦੇ ਉਤੇ ਦੀ ਸੜਕ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ]

ਹੈ ਤੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਉਥੇ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਖਾਲੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਪਏ ਹਨ। ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਉਸ ਸੜਕ ਦੀ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਗੇ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 2 ਕਰੋੜ 45 ਲੱਖ ਦੀ ਸਕੀਮ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਆਲਰੇਡੀ ਨਬਾਰਡ ਨੇ ਅਸੈਪਟ ਕਰ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਪੈਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣਗੇ, ਇਹ ਸੜਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਹ ਰਿਪੇਅਰ ਲਈ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਆਉਣਗੇ, ਇਹ ਸੜਕ ਨਵੀਂ ਹੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਐਕਸਟੇਨਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੜਕ 12 ਫੁੱਟ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਚੌੜੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਰਿਪੇਅਰ ਦੀ ਤਾਂ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ : ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹੀ ਸੜਕ ਅੱਗੇ ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਲਿੰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਵੀ ਜਲਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਸੜਕ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ 6.3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਪਲਾਨ ਰੋਡ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਟੋਟਲ 17.82 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਲਿੰਕ ਰੋਡ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਡ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਤੇ ਅੱਗੇ ਫਗਵਾੜਾ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਹੀ ਏਰੀਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਪੂਰਥਲਾ ਤੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦਿਨ ਸਾਰੇ ਏਰੀਏ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 972

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੇਨਸ਼ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਮੈਂ ਅਲਾਉ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨੈਕਸਟ ਕੁਐਸਚਨ। *941 : ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਜੀ ਬੀਮਾਰ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੁਐਸਚਨ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਠੀਕ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛੋ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੌਕਸੀ ਦੇ ਕੇਸ

***941 ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)** : ਕੀ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ—

(ੳ) ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਚ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੀ-ਕੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2003-04 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼. ਦਰਜ ਕਰਨ, ਗਿਰਫਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਕੀ-ਕੀ ਹਨ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿਚ ਵਰਣਿਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : (ੳ) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬਾਂਸਲ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਪਰ) ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 23/5/2003 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਤੀ 23/5/2003 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ: 29 ਮਿਤੀ 23/5/2003 ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਮੁਅਤਲੀ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(ਅ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰਫਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 23 ਮਈ, 2003 ਨੂੰ ਉਹ ਜੋ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਸੀ, ਉਹ ਰਿਸ਼ਵਤ ਤਲਬ ਕਰਦਾ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫੇਰ ਉਹ 5-7 ਦਿਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਵੀ ਰਿਹਾ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਅੰਡਰ ਸਸਪੈਨਸ਼ਨ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਸਦੀ ਸਸਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੂਲਜ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਅਫ਼ਸਰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਪਕੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਡੇਢ ਸਾਲ ਬਾਦ ਉਹ ਅਫ਼ਸਰ ਸਸਪੈਂਡ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਇਨਐਫੀਸ਼ੈਂਸੀ ਸੀ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਸੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ ? ਅਫ਼ਸਰ ਪਕੜਿਆ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਦੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਫਿਰ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਹੋ ਗਈ। ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਵਫਦ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਸੀ.ਐਮ. ਨੇ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ 'He Should be posted out'. ਫਿਰ ਕੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਤੀ 30 ਮਈ, 2003 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 48 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮਨਿਸਟਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਇਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਾਈਲ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਂਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀ.ਸੀ. (ਵਿਕਾਸ), ਲੁਧਿਆਣਾ, ਨੂੰ ਇਹ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਫ਼ਸਰ ਤੋਂ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ, ਉਸ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ :

> ਪੂਰੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਨਿਮਨ ਹਸਤਾਖਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪੁੱਜਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਜਸ਼ ਤਹਿਤ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਸ ਹੁਣ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਿਹੜੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਠੀਕ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ? ਨੰਬਰ ਦੋ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਫਸਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੋੜੀਂਦਾ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਸ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਫਾਈ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਈ ਨਹੀਂ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਨੇ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦੱਈਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਜਿਹੜੇ ਦੋ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫ਼ਸਰ ਐਕਸੀਅਨਜ਼ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਏ ਗਏ। ਇਹ ਚੀਜ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਅਫ਼ਸਰ ਵੀ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦੱਈਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਧਮਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡੇਢ ਸਾਲ ਉਹ ਉਥੇ ਪੋਸਟਿਡ ਰਿਹਾ। 10 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਉਸ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਏ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ। ....

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Be brief and short

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਿਛਲੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਹੁਣ ਜਦ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ . . . . .

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ।

ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ

***1005. ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਨਹੀਂ ਜੀ।

ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੀਆਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਓ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਕਾਨਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਜ਼ ਐਂਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਸੇਲ, ਲੀਜ਼ ਐਂਡ ਅਦਰ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਂਡ ਪਬਲਿਕ ਪਲੇਸਿਜ) ਰੂਲਜ਼ 1964 ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ, ਰੂਲਜ਼ 1984 ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏ ਉਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਹਨ ਕੀ ਕੋਈ ਅਫ਼ਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਰੂਲਜ਼ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲੀਜ਼ ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਸ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੈ, ਡੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਉਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਉਸ ਦਾ ਸੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲੀਜ਼ ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਦਾ ਪਬਲਿਕ ਨੋਟਿਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਐਕਸੀਅਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਓਪਨ ਔਕਸ਼ਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਔਰ 3-5 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪਰੋਵੀਜ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੀਜ਼ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 10% ਇਨਕਰੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਠੀਕ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਸੀ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਫ਼ਸਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਗੈਰ ਕਮੇਟੀ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਟ ਕੀਤੇ ਕੋਈ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਨਹੀਂ ਜੀ। ਮੈਂ ਪਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰੋਸੀਜ਼ਰ ਇਹ ਹੈ। ਇਸ ਪਰੋਸੀਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਦੇਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਿਓਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਲ ਹੈ, ਨਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਲ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।

ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਖੇ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

*951. **ਸਰਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ** : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਜਲੰਧਰ ਰੇਲਵੇ ਲਾਇਨ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨਾ ਖਰਚ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : (ੳ) ਨਿਕਟ ਭਵਿਖ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਖੇ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬਰਿਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ।

(ਅ)	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ	:	1255.41 ਲੱਖ ਰੁਪਏ
	ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	:	449.62 ਲੱਖ ਰੁਪਏ
	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ	:	805.79 ਲੱਖ ਰੁਪਏ

ਸਰਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ। ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ if any.

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 18 ਕਾਰੀਡੋਰ ਬਣਨੇ ਹਨ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਕਾਰੀਡੋਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਰ.ਓ.ਬੀ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਗੱਲ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਸੂਆ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

*** 987 ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ** : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ –

(ੳ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਦਸੂਆ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਿਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਸੀ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿਚ ਵਰਣਿਤ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : (ੳ)

ਕਿਲੋਮੀਟਰ	ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਸਾਲ	ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਮੁਰੰਮਤ ਡਿਊ ਹੈ।
9.16	1997-98	2002-2003
5.32	1998-99	2003-2004
15.37	1999-2000	2004-2005
0.22	2000-2001	2005-2006
7.53	2001-2002	2006-2007
ਕੁਲ ਲੰਬਾਈ	37.60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ	

(ਅ) ਸੜਕ ਨੂੰ ਹਾਈ ਟਰੈਫਿਕ ਇਨਟੈਸੰਟੀ ਕਾਰੀਡੋਰ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਪਗਰੇਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕੋਰੀਡੋਰ ਬਣਨੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਲਾਚੌਰ-ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ-ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਦਸੂਹਾ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪੈਚ ਵਰਕ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਭੇਜ ਦੇਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਰੀਓਰਟੀ ਤੇ ਕਰਵਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸੜਕ ਦੀ ਮੇਜਰ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੈਸਾ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਵਿਚਲਾ ਪੋਰਸ਼ਨ ਭੂੰਗਾ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦਾ ਜੋ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਰੋਜ਼ ਲੰਘਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਜਿਹੜੇ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਉਹ ਬਣਵਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਤਨੀ ਜਲਦੀ ਸੜਕ ਕਿਵੇਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਵਾਕਿਆ ਹੀ, ਉਸ ਸੜਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ : ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦੇਣ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੜਕ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿਵਾ ਦਿਉ ਆਖਰ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਿਚਾਰੇ ਬੇਬਸ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ ਡਿਊ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ ਡਿਊ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਅੱਗੇ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ। ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਉਤੇ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਰਿਪੇਅਰ ਵਾਸਤੇ ਡਿਊ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਟਾਲਣ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕੁਐਸਚਨ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਨਰਲ ਕੁਐਸਚਨ ਪਰ ਸਪੈਸੀਫਿਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਹ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿਵਾ ਦਿਉ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੋਗੇ ?

ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਐਫ.ਡੀ. ਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਘੱਲ ਦੇਣ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਪਲੀਜ਼। ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਜਨਰਲ ਕੁਐਸਚਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਇੰਟਰਵੀਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਪੈਸਿਫਿਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਤਕਰੀਬਨ 7300 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ 18 ਕਾਰੀਡੋਰ ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਅਗਲੇ 2-3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰੀਡੋਰ ਕਵਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੜਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਣੇ ਮੰਨ ਲਏ ਹਨ। (ਇਕ ਅਵਾਜ਼ : 1500 ਕਰੋੜ ਨਹੀਂ ਜੀ, 800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਠੀਕ ਹੈ, 800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਮੰਨੇ ਹਨ, 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਾਸਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਾਲ 7300 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚੋਂ 2000-3000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਕਵਰ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। (ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਐਸ਼ਿਓਰੈਂਸ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

***942. ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

(ੳ) ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੈਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ-ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

(ਅ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਕੀ ਹਨ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Shri Romesh Chander Dogra : (a) There is no sanctioned post of Computer Operator in any of the Primary Health Centers in the State. No computer has been provided in any of the Primary Health Centres in the State.

(b) In view of (a) above, this information is Nil.

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਪੂਰੀ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਕੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ? ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸਟੈਟਿਸਟੀਕਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਤੌਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਡੈਜ਼ੀਗਨੇਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਜੋ ਹਨ they are very small Health Centres. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਪਰੇਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਥੇ ਕੋਈ ਸਟੈਟਿਸਟੀਕਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ। ਉਥੇ ਕਲਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਪਰਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਜੋ ਮਕਸਦ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਬਲਾਕ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੈਲਥ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਥੇ ਕੋਈ ਸਟੈਟਿਸਟੀਕਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਦੀ ਪੋਸਟ ਸੈਂਕਸ਼ੰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮਿਨਕਲੇਚਰ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਉਥੇ ਕਲਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। He maintains the record. He shows the record.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੀ ਉਥੇ ਕਲਰਕ ਦੀ ਕੋਈ ਪੋਸਟ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਡਾਕਟਰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਲਰਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਬਲਾਕ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਮੋਨੀਟਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਥੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ. ਕੰਬਾਇੰਡ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਤਕਰੀਬਨ 44 ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 44 ਵਿਚੋਂ 5 ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜੀ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਪਰ ਪੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿਤੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਥੇ ਮੁਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ, ਘੜੂੰਆਂ ਵਿਖੇ ਵਿਜ਼ਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਗਏ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਥੇ ਬਤੌਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਨਾਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੈ without having any computer and without having any knowledge of the computer, a post has been designated as Computer. There is a post designated as Computer in each Primary Health Centre.

Mr. Speaker : No question.

ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਆਸਾਮੀਆਂ

***990. ਸਰਦਾਰ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ :** ਕੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਧੂਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਿੰਨੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

Shri Romesh Chander Dogra : There are 8 sanctioned posts of doctors in the Civil Hospital Dhuri, District Sangrur, out of which two posts are lying vacant. Efforts are being made to fill up the vacant posts of doctors in the State as early as possible as per current policy.

Sardar Gaganjit Singh Barnala : Sir, these posts have been lying vacant for the last more than one year. I would be thankful if the Hon'ble Minister could give a specific date by which these posts will be filled up.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਦੋਂ ਭਰੋਗੇ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਡੈਂਟਲ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੈ। We have taken up the case with the Ministers' Committee and it will take a little time. ਜਦੋਂ ਪੋਸਟਾਂ ਕੈਬਨਿਟ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ,

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਉਦੋਂ ਇਹ ਪੋਸਟਾਂ ਫਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। There is an overall shortage of Doctors. In the State, there are 3739 sanctioned posts ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 784 ਵੇਕੈਂਟ ਪੋਸਟਾਂ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਰਟੇਜ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਸੀਂ ਵੋਟਾਂ ਜਾ ਕੇ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ, ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਫਿਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ?

Minister : Sir, a set procedure has been laid down ਔਰ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਬੈਨ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਬਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। Now it is lying with the Ministers' Committee. Thereafter, we will take it to the Cabinet, I can not fix the date. We are trying to fill up the posts as early as possible.

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ, ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ

***943. ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਜਨ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਕੀ ਹਨ?

ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਹੈਨਰੀ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਇਸ ਦੇ ਲੱਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਕਤੂਬਰ, 1991 ਤੋਂ ਮਈ, 2003 ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੱਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਸਤ, 2003 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਗਿਆ ਸੀ ਔਰ ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿਊਬਵੈਲ ਪੂਰਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਰਕਬੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਟਿਊਬਵੈਲ ਜਿਹੜਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਨਸਟਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਹ ਸਾਲ 2003 ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਇਆ? ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ, ਮੁਹਾਲੀ ਦਾ ਇਹ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ 150 ਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਟਿਊਬਵੈਲ 8300 ਗੈਲਨ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਔਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 40 ਫੁੱਟ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘੱਟਦਾ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਗਿਆ। ਮਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਿਆ ਤੇ ਇਹ 90 ਫੁੱਟ ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਘੱਟ ਗਈ ਔਰ ਇਹ 1000-1200 ਗੈਲਨ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅਗਸਤ, 2003 ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿਊਬਵੇਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਟਿਊਬਵੈਲ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੁਹਾਲੀ ਤੋਂ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਮ.ਐਲ.ਏ., ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਹਾਲੀ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਫੰਡਜ਼ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਮੁੜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਜ ਮੁੜ ਮਿਊਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੁਹਾਲੀ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੰਡਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਫਿਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਕਾਲਜ), ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ, ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਨਵਾਂ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਫੰਡਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ 16 ਲੱਖ 46 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2004 ਦੇ ਗਿਆਰਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਕਾਲਜ), ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 19 ਨਵੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ। ਫੰਡਜ਼ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਨਵਾਂ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾ ਕੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤਕਰੀਬਨ 18 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਫੰਡਜ਼ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਡੈਫੀਨੇਟ ਕਮਿਟਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਟਿਊਬਵੈਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦੇਣਗੇ ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕਾਲਜ ਦੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਫੰਡਜ਼ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ, ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇ ਵੱਲੋਂ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ। ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਚ ਜਨ ਸਿਹਤ ਸਕੀਮਾਂ

***952. ਸਰਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ** : ਕੀ ਜਨ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਨਾਬਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਫਾਈਨੈਂਸ ਕੀਤੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਹੈਨਰੀ : ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਲਈ ਨਾਬਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲੱਗ 'ੳ' 'ਅ' 'ੲ' ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਅਨੁਲੱਗ ੳ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਅਧੀਨ ਨਾਬਾਰਡ ਆਰ.ਆਈ.ਡੀ.ਐਫ.-7(3) ਵਿਰੁੱਧ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਾਮ	ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1	2	3	4
ਬਲਾਕ ਤਰਸਿੱਕਾ			
1	ਧਰਮੂ ਚੱਕ	1. ਧਰਮੂ ਚੱਕ 2. ਬਿਜਰਵਾਲ	20.60
2	ਭੋਏਵਾਲ	1. ਭੋਏਵਾਲ	21.08
3.	ਤਨੇਲ	1. ਤਨੇਲ	23.71
4.	ਸਿਆਲਕਾ	1. ਸਿਆਲਕਾ	19.75
5.	ਮਹਿਮੂਦਪੁਰਾ	1. ਮਹਿਮੂਦਪੁਰਾ 2. ਬੱਗਾ	37.78
6.	ਰਾਮ ਦਿਵਾਲੀ ਮੂਸਲਮਾਨਾ	1. ਰਾਮ ਦਿਵਾਲੀ ਮੂਸਲਮਾਨਾ	24.23
7	ਸੈਦਪੁਰ	1. ਸੈਦਪੁਰ	24.53
		ਜੋੜ :	**171.68**
ਬਲਾਕ ਰੱਈਆ			
8	ਸ਼ੇਰੋ ਬੱਗਾ	1. ਸ਼ੇਰੋ ਬੱਗਾ 2. ਸ਼ੇਰੋ ਨਿੱਗਾ	28.75
9	ਮਹਿਤਾਬ ਕੋਟ	1. ਮਹਿਤਾਬ ਕੋਟ	24.96
		ਜੋੜ :	**53.71**
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ :	**225.39**

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਅਨੁਲੱਗ ਅ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਅਧੀਨ ਨਾਬਾਰਡ ਆਰ.ਆਈ.ਡੀ.ਐਫ.-9(2) ਵਿਰੁੱਧ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ-ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਾਮ	ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1	2	3	4
ਬਲਾਕ ਤਰਸਿੱਕਾ			
1	ਅਰਜਨ ਮੰਗਾ	1. ਅਰਜਨ ਮੰਗਾ	23.51
2	ਬਾਬੂਨਗੜ੍ਹ	1. ਬਾਬੂਨਗੜ੍ਹ	25.16
3	ਭਾਟੀਕੇ	1. ਭਾਟੀਕੇ	23.51
4	ਭੋਪਾਰਾਏ	1. ਭੋਪਾਰਾਏ 2. ਭੋਏ	23.23
5	ਧੇਰੀਵਾਲ	1. ਧੇਰੀਵਾਲ	33.48
6	ਰਸੂਲਪੁਰ ਖੁਰਦ	1. ਰਸੂਲਪੁਰ ਖੁਰਦ	ਇਹ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਖੇੜਾ (ਪੀ.ਸੀ.) ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
7	ਮੈਸ਼ਮਪੁਰ ਕਲਾਂ	1. ਮੈਸ਼ਮਪੁਰ ਕਲਾਂ	23.64
8	ਮੈਸ਼ਮਪੁਰ ਖੁਰਦ	2. ਮੈਸ਼ਮਪੁਰ ਖੁਰਦ	22.96
		ਜੋੜ :	175.49
ਬਲਾਕ ਰੱਈਆ			
9	ਭਲਾਈਪੁਰ	1. ਭਲਾਈਪੁਰ	25.34
10	ਭੋਰਛੀ ਰਾਜਪੂਤਾਂ	1. ਭੋਰਛੀ ਰਾਜਪੂਤਾਂ	36.52

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਜਨ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ]

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਾਮ	ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1	2	3	4
11	ਬੂਲੇ ਨੰਗਲ	1. ਬੂਲੇ ਨੰਗਲ 2. ਚੇਮਾ ਬਾਥ	37.27
12	ਚੂੰਗ	1. ਚੂੰਗ	22.40
13	ਵਡਾਲਾ ਕਲਾਂ	1. ਵਡਾਲਾ ਕਲਾਂ 2. ਜਲਾਲਪੁਰ ਸਠਿਆਲਾ	45.84
14	ਕਾਮੋਕੇ	1. ਕਾਮੋਕੇ 2. ਸਾਤੋ ਵਾਲ	30.13
15	ਸੂਧਾਰ	1. ਸੂਧਾਰ	25.35
16	ਸੈਦੋਕੇ	1. ਸੈਦੋਕੇ	23.06
17	ਸ਼ਾਹਪੁਰ	1. ਸ਼ਾਹਪੁਰ 2. ਤਾਕਾ ਪੁਰ 3. ਤਪਿਆਲਾ 4. ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰਾ	37.54
18	ਥੌਥੀਆਂ	1. ਥੌਥੀਆਂ	24.48
19	ਵੜੈਚ	1. ਵੜੈਚ	29.03
20	ਲੋਹਗੜ੍ਹ	1. ਲੋਹਗੜ੍ਹ	23.21
		ਜੋੜ :	360.17
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ :	535.66

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਅਨੁਲੱਗ ਏ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਅਧੀਨ ਨਾਬਾਰਡ ਆਰ. ਆਈ. ਡੀ. ਐਫ.-9(2) ਵਿਰੁੱਧ ਆਗੂਮੈਂਟ/ਬਾਈਵਰਕੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਾਮ	ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1	2	3	4
ਬਲਾਕ ਤਰਸਿੱਕਾ			
1	ਲੋਲਾ	1. ਲੋਲਾ	14.82
2	ਤਰਸਿੱਕਾ	1. ਤਰਸਿੱਕਾ	35.23
3	ਬਲੋਰਾ	1. ਬਲੋਰਾ 2. ਤਹਾਰਪੁਰ 3. ਸਰਾਏ	12.29
4	ਸਾਧਪੁਰ	1. ਸਾਧਪੁਰ 2. ਮਤੇਵਾਲ	13.24
5	ਕੋਹਲਾ	1. ਕੋਹਲਾ 2. ਸੈਦੋ ਲੈਹਲ	28.00
6	ਕੋਟ ਖੇੜਾ	1. ਕੋਟ ਖੇੜਾ	28.60
		ਜੋੜ :	132.18
ਬਲਾਕ ਰੱਈਆ			
7	ਖੱਲਚੀਆਂ	1. ਖੱਲਚੀਆਂ	21.56
8	ਬੁਢਾ ਥੇਹ	2. ਬੁਢਾ ਥੇਹ	35.04

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਜਨ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ]

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਾਮ	ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1	2	3	4
9	ਧਰ ਦਿਓ	1. ਧਰ ਦਿਓ	28.46
10	ਬੂਟਰ ਸੀਵੀਆ	1. ਬੂਟਰ ਸੀਵੀਆ	27.67
11	ਨਿਰੰਜਨਪੁਰ ਫੱਤੂਵਾਲ	1. ਨਿਰੰਜਨਪੁਰ ਫੱਤੂਵਾਲ	5.37
12	ਬੁਟਾਰੀ	1. ਬੁਟਾਰੀ	21.92
13	ਬੈਦਾਦਪੁਰ	1. ਬੈਦਾਦਪੁਰ 2. ਬਾਬੀਆਂ	5.22
14	ਸੱਠਿਆਲਾ	1. ਸੱਠਿਆਲਾ	40.54
15	ਦੂਲੋਨੰਗਲ	1. ਦੂਲੋਨੰਗਲ	23.95
16	ਬੁਟਾਲਾ	1. ਬੁਟਾਲਾ 2. ਝਾਲਰੀ	14.26
17	ਨਵਰੰਗਪੁਰ	1. ਨਵਰੰਗਪੁਰ 2. ਰਾਜਪੁਰਾ	24.91
18	ਮਹਿਤਾ	1. ਮਹਿਤਾ	47.52
19	ਪਾਡੇ	1. ਪਾਡੇ 2. ਤੋਗ	8.36
20	ਫੇਰੂਮਾਨ	1. ਫੇਰੂਮਾਨ	30.13
		ਜੋੜ :	334.91
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ :	467.09

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਡਿੰਪਾ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਨਬਾਰਡ ਦੇ ਪੈਸੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕੋਲ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ? ਜੇਕਰ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ 157 ਪਿੰਡ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 112 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਬਾਰਡ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ 12 ਪਿੰਡ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੈਕਸਚਰ ਏ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਬਾਰਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ 27 ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 42 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ 535 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਬਾਰਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਰੂਵ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੈਕਸਚਰ-ੳ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਬਾਰਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਨਬਾਰਡ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਰੂਵ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ 4 ਕਰੋੜ 67 ਲੱਖ 9 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਪਰੂਵਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਐਲੋਕੇਸ਼ਨ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਬਾਰਡ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੂਰਲ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਆਇਆ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਨਬਾਰਡ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 5% ਜਾਂ 10% ਟੋਟਲ ਲਾਗਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ, ਫਿਰ ਨਬਾਰਡ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇਹ 5% ਜਾਂ 10% ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਬਾਰਡ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਰ, ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਸਕੀਮ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿੱਚ ਕਲੀਅਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 1800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 10% ਬੈਨੀਫੀਸ਼ਰੀ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਵਿਲੇਜ਼ 5% ਦੇਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਰ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਨਬਾਰਡ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਨਬਾਰਡ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵੀ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਨਬਾਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਗਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ

ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਇਹ ਨਬਾਰਡ ਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀ 5% ਜਾਂ 10% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ 10% ਜਾਂ 5% ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਸੜਕ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ 10% ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਰ, ਅਸੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਦਾ 16 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਏਰੀਆ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਲਈ ਅੱਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ : ਸਰ, ਨਬਾਰਡ ਸਕੀਮ ਬੜੀ ਅੱਛੀ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 10% ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਮੋਡੇਟ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਮੰਤਰੀ : ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੇ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਆਇਰਟੀ ਤੇ ਲਿਖਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 10% ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕੰਡਲੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੈਸ਼ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਪੈਸੇ ਪਾਵੇਗੀ ?

ਮੰਤਰੀ : ਇਨ ਨਿਊ ਵਾਲੀ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ 10% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣੇ ਹਨ ਤੇ ਐਸ. ਸੀਜ਼ ਵਾਸਤੇ 5% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿਲ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ

***989. ਸਰਦਾਰ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿਲ, ਧੂਰੀ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ, ਧੂਰੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ 361.59 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 237.23 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਇੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ।

ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ, ਧੂਰੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 2005 ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਦਾਰ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਸ਼ਵਾਸਨ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਅਗੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਰਿਪੀਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇਖੇਗੀ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਣਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੜਾ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਇਸ਼ੂ ਹੈ ਔਰ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਕਿ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪੈਸੇ ਦਿਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਔਰ ਦੂਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਿਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਟ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ? ਕੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਰਫਲੀ 67 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕੁਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿੱਲਜ਼ ਵੱਲ ਔਰ 14 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਿੱਲਜ਼ ਵੱਲ ਬਕਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 82 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁਆਪਰੇਟਿਵ ਔਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਿੱਲਜ਼ ਦੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੇਕਿਨ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਬੇਲ-ਆਊਟ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸ਼ੂਗਰ ਵੇਚਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਹਨ, ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਐਫੀਸੈਂਸੀ ਵੀ ਵਧਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੇਨ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਇਹ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਈਸ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਕਾਸਟ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੋਡੱਕਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਕੁਆਪਰੇਟਿਵ ਮਹਿਕਮਾ ਇਸ ਉਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਰੱਖੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਦੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਦੋ-ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਿਆ ਹੈ ? ਦੂਜਾ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਬੜੀ ਸ਼ਾਰਟੇਜ਼ ਹੈ, ਡਰਾਊਟ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਰੇਟ ਕਾਫ਼ੀ ਹਾਈ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਈ ਮਿੱਲਜ਼ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਨੋਇੰਗਲੀ ਡਿਲੇਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਿੱਲ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਸਟਾਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਵੱਧਣ ਦੇ ਉਤੇ ਉਹ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਵੇਚਣ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਰਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਹੈ ਔਰ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗੰਨੇ ਦੀਆ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਘੁਲਾੜੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਗੰਨਾ ਪੀੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮੋਰਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ, ਸਬੰਧਤ ਮਹਿਕਮੇ ਵਲੋਂ , ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਘੁਲਾੜੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਇਹ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਜੋ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਟਰਿਕਟਲੀ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਘੁਲਾੜੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਔਰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਘੁਲਾੜੀ ਚਲਾ ਕੇ ਗੁੜ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਗੁੜ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ, ਉਹ ਸਟਾਕ ਕਲੀਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿੱਧੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ? ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਔਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਂ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ? ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਵੈਸੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੁਆਪਰੇਟਿਵ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬੜਾ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਇਸ਼ੂ ਬਣਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਲੈਟਰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗਰ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਫਰੀ ਸੇਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰੈਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਫੈਕਟਸ ਅਤੇ ਫੀਗਰਜ਼ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਸਪੈਸੇਫਿਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕਿੰਨਾ ਸਟਾਕ ਪਿਆ ਸੀ ? ਕਦੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ? ਸਪੈਸੇਫਿਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸਦਨ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਖੜਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਵਿਚ 238 ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਇੰਪਲਾਈ ਹਨ। 264 ਇੰਪਲਾਈ ਸੀਜਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਉਸ ਮਿੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਸਟਾਕਸ ਪਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਦੀਆਂ 75.97 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੀ ਦੇਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ . . .

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਕੁਐਸਚਨ ਕਰੋ ਜੀ . .

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਦੀ ਐਸੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਸਟਾਕਸ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਲੈਵੀ ਸ਼ੂਗਰ ਜਾਂ ਫਰੀ ਸ਼ੂਗਰ ਵੇਚਣ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਦੀ ਕਪੈਸਿਟੀ 800 ਟਨ, 1200 ਟਨ ਜਾਂ 1500 ਟਨ ਹੈ। ਇਹ ਅਨਇਕਨਾਮੀਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਆਪਰੇਸ਼ਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੈਪੇਸਿਟੀ ਵਧਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋ-ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਲਗਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ।

ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

***995. ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ.** : ਕੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2004-05 ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਰੱਖੀ ਗਈ ?

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ) : ਹਾਂ ਜੀ। ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ ਮਿਤੀ 26 ਜਨਵਰੀ, 2004 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2004-05 ਦੌਰਾਨ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਮਖਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਰੀਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ? ਔਰ ਕਿੰਨੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮੰਤਰੀ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਨੱਬੇ ਲੱਖ ਅਤੇ ਤੇਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ 3278 ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਔਰ ਬਾਕੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 1 ਕਰੋੜ 90 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟਵਾਈਜ਼ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ? ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਕਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿੰਨਾ ਰੁਪਿਆ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਹੁਣ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੂਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਵਾ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਹੈ। 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਸਵਾ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਚੁਗਣਾ ਕਰਕੇ 11,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ 6,100 ਰੁਪਿਆ ਦੇਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ . .

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਵਾਲ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿੰਨੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ? ਕਿੰਨੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਈਆਂ ਹਨ ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਲਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 19,300 ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤਕਰੀਬਨ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਕੁਆਰਟਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੰਘ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁਆਰਟਰ ਦਾ ਟਾਈਮ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸਕੀਮ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ ਪੇਪਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਸਲੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਤਕਰੀਬਨ 19 ਹਜ਼ਾਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੀ ਹੁਣ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ ? ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹਿਣ ਦਾ ਤਾਂ ਮਤਲਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਪੁਆਇੰਟ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਐਸਚਨ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜੋ ਗਰਾਂਟ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਇਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ? ਕਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਸਬੰਧਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? (ਹਾਸਾ) . . . How an application is kept in abeyance and for what reason?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਰਾਹੀਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਅਫ਼ਸਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਫੈਮਿਲੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਟਾਈਮ ਬਾਊਂਡ ਕਰਨਗੇ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਕੀਮ ਕਿਹੜੀ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਬਿਲੋਅ ਪਾਵਰਟੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ? ਕੀ ਦੂਜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਗਨੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲੋਅ ਪਾਵਰਟੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੂਜੀਆਂ ਫੈਮਿਲੀਆਂ 8.71% ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੈਨੀਫਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸ਼ਾਦੀ ਤੱਕ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 19,000 ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਈਆਂ ਹਨ ? ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ, ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਨੀਫਿਟ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਨੀਫਿਟ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੀ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਫੈਮਿਲੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲੇਵਲ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਅਫ਼ਸਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਲਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਲੈਵਲ ਤੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਵੈਲਫੇਅਰ ਅਫ਼ਸਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੰਗਲੀ ਸੂਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ

***986. ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ** : ਕੀ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਦਸੂਆ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਕੰਡੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਸੂਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) : ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਵਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਰਾਕ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਸੂਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਬੁਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਡੇਮੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਪਔਨਟੇਨ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਉਹ ਡੇਮੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਡੇਮੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਤਰੀਕਾ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ ਕਿ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਹੈਬੀਟੇਟ ਨੂੰ ਇੰਪਰੂਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂਕਿ ਜਾਨਵਰ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ। ਹੁਣੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵੀ ਇਹੀ ਮਸਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਾ, ਬਠਿੰਡਾ ਏਰੀਆ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਉ, ਉਥੇ ਵੀ ਇਹੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਮਸਲਾ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਥੇ ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੈਂਕਚੁਅਰੀ ਆਲਰੇਡੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਵੀ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਕੀ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਏਥੇ ਹੈਬੀਟੇਟ ਏਨੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਹੱਦ ਕਿਥੇ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹੈਬੀਟੇਟ ਨੂੰ ਇੰਪਰੂਵ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਪਰਾਪਰ ਸਕੀਮ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ, ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਨੇਚੂਰਲ ਕਲੈਮਟੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤ ਹੈ। ਕੀ ਜਿਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜੰਗਲੀ ਪਸ਼ੂ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਉਥੇ ਸਰਕਾਰ ਖਰਾਬੇ ਦੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਲਈ ਖਰਾਬੇ ਦੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਕ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰਿਕਟ ਮਈਅਰਜ਼ ਲਈਏ, ਕੋਈ ਫੈਂਸਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੀਏ। ਕਈ ਸਟੇਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਈ ਤਜ਼ਵੀਜ਼ਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦੇਖਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ। ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ।

ਨਵੀਆਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

***994 ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਨਵੀਆਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਬਨਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜ਼ਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਨਹੀਂ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆ ਮੰਗਾਂ ਵਾਸਤੇ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਨਵੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਲਿੰਕ ਰੋਡਜ਼ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜ਼ਵੀਜ਼ ਹੈ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦੀ ਤਜ਼ਵੀਜ਼ ਰਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜੀ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਲਿੰਕ ਰੋਡਜ਼ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵਾਰ ਫੁਟਿੰਗ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ 4999 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹਾਲੇ ਹੋਰ 493 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਲਗਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੋਟਲ 12244 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਡੀ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਠੀਕ ਕਰ ਲਈਏ, ਨਵੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਫੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ।

ਬਿਸਤ ਦੋਆਬ ਨਹਿਰ ਦੀ ਸਫਾਈ

***948. ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ :** ਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਬਿਸਤ ਦੋਆਬ ਨਹਿਰ ਦੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ-ਆਦਮਪੁਰ ਦੋਆਬਾ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਫਾਈ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸਫਾਈ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2002-03 ਦੌਰਾਨ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਕੈਨਾਲ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ-ਆਦਮਪੁਰ ਦੁਆਬਾ ਟਰੈਕ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਬੰਗਾ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਦੀਆਂ ਮਾਲੂਪੋਟਾ ਅਤੇ ਕੰਗਰੌੜ ਮਾਈਨਰਾਂ ਦੀ ਡੀ-ਸਿਲਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2003-04 ਦੌਰਾਨ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ-ਆਦਮਪੁਰ ਦੁਆਬਾ ਟਰੈਕ ਅਧੀਨ ਜਲੰਧਰ ਬਰਾਂਚ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਰੀਚਾਂ ਅਨੁਲੱਗ-1 ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿੱਚ ਵੀ ਡੀ-ਸਿਲਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਡੀ-ਸਿਲਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬੱਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਅਨੁਲਗ-1

ਸਾਲ 2003-2004 ਦੌਰਾਨ ਜਲੰਧਰ ਬਰਾਂਚ ਦੀਆਂ ਰੀਚਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਲ ਕੱਢੀ ਗਈ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :—

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜਲੰਧਰ ਬਰਾਂਚ ਦੀ ਰੀਚ	ਲੰਬਾਈ (ਕਿਲੋਮੀਟਰ)
1	ਆਰ.ਡੀ. 39000—43000	1.22 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
2	ਆਰ.ਡੀ. 51500—56000	1.38 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
3	ਆਰ.ਡੀ. 61000—66000	1.52 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
4	ਆਰ.ਡੀ. 67200—71500	1.30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
5	ਆਰ.ਡੀ. 71700—76200	1.38 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
	ਕੁੱਲ	**6.80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ**

ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਲੂਪੋਟਾ ਅਤੇ ਕੰਗਰੋੜ ਮਾਈਨਰਾਂ ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਤੋਂ ਆਦਮਪੁਰ ਤੱਕ ਜਿਹੜੀ ਨਹਿਰ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਰਖਤ—ਪਿੱਪਲ, ਤੂਤ ਅਤੇ ਸਰਕੰਡਾ ਉਗਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਨਹਿਰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਜੰਗਲ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਦੇ ਸਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਉਥੇ ਜਿਹੜੇ ਏਡੇ-ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਦਰੱਖਤ ਜੰਗਲ ਵਾਂਗ ਉਗੇ ਪਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਮਾਈਨਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ 129 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। 6.80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਜਲੰਧਰ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 12.69 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 12.61 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਮਾਲੂਪੋਟਾ ਮਾਈਨਰ ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 1.49 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਗਰੋੜ ਮਾਈਨਰ ਜੋ 11.43 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਹੈ, ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ 1.54 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਲੱਗ ਕੇ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 15.72 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕਰਕੇ 30.84 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੋ ਟੋਟਲ ਲੰਬਾਈ ਹੈ, ਉਹ 129 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਜੋ ਕੰਮ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਥੇ ਕੰਗਰੋੜ ਮਾਈਨਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਬੰਗਾ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸਲ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਬਲਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਗਲਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁਰੈਕਟ ਕਰ ਲੈਣ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜ਼ਵੀਜ਼ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ 129 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਗਰੋੜ ਮਾਈਨਰ ਦੀ 11.43 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡੀਸਿਲਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਦਮਪੁਰ-ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਬੈਂਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਛੋਟੀਆਂ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਮੇਨ ਕੈਨਾਲ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਕੀ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਸਪੈਸੇਫਿਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਮੇਨ ਕੈਨਾਲ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਮਹਿਕਮਾ ਹੈ। ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਪਰਟੀਕੁਲਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗੇ।

ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚਾ

*950. (1) **ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ**
(2) **ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ** } : ਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲਾਂ 2002-03 ਅਤੇ 2003-04 ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 'ਨਾਬਾਰਡ' ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਨੂੰ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਰਾਸ਼ੀ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਬਾਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਰਚੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :—

(ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਸਾਲ	ਨਬਾਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡ	ਕੀਤਾ ਖਰਚਾ
2002-03	443.40	322.00
2003-04	177.18	148.43

ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੀਆਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਨਬਾਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੈਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪੈਸਾ ਪੂਰਾ ਖਰਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸੀ, ਇਹ ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਰਸਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਰਸਾਤਾਂ ਕਾਰਣ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿੰਨੀ ਇਸ ਵਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1993 ਵਿੱਚ ਫਲੱਡ ਆਏ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 153 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਸਾਲ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 322 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ। ਬਾਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਇਸ ਵਾਰ ਐਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਕੀ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਰੀਜ਼ਨੇਬਲ ਬਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Mr. Speaker : Question Hour is over. The remaining Questions shall be deemed to have been answered under Rule 38 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly).

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

WRITTEN ANSWERS TO STARRED QUESTIONS LAID ON THE TABLE UNDER RULE 38

ਫਿਲੌਰ-ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ

***992 ਚੌਧਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਸੱਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਫਿਲੌਰ-ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਸੜਕ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ, ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ੂਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ; ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਹਾਂ ਜੀ। ਫਿਲੌਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ 33.90 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨਬਾਰਡ ਆਰ.ਆਈ.ਡੀ.ਐਫ. 9(1) ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਸਾਲ 2005 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਮੱਤੇਵਾਲ-ਰਾਹੋਂ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

***993 ਚੌਧਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੱਤੇਵਾਲ-ਰਾਹੋਂ ਸੜਕ ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਸਨ ?

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ : ਨਹੀਂ ਜੀ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਮੱਤੇਵਾਲ (ਮੱਤੇਵਾੜਾ)-ਰਾਹੋਂ ਸੜਕ ਦੀ ਚਾਲੂ ਮਾਲੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੰਢੀ ਨਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

***973 ਚੌਧਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ** : ਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਸੱਣਗੇ ਕਿ ਕੰਢੀ ਨਹਿਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਹਿਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਲਾਚੌਰ ਤੱਕ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਕੰਢੀ ਨਹਿਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਤਲਵਾੜਾ ਤੋਂ ਬਲਾਚੌਰ ਤੱਕ 130 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਕੰਢੀ ਕਨਾਲ ਸਟੇਜ-1 ਤਲਵਾੜਾ ਤੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 59.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਰਿੱਕ ਲਾਈਨਡ ਹੈ। ਕੰਢੀ ਕਨਾਲ ਸਟੇਜ-2 ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਬਲਾਚੌਰ ਤੱਕ 70.50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਬਰਿੱਕ ਲਾਈਨਡ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਕਲੋਜ਼ਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਤਹਿਸੀਲ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

***974 ਚੌਧਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ :** ਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ—

(ੳ) ਤਹਿਸੀਲ ਬਲਾਚੌਰ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਕੰਢੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਤਕ ਲਗਾਏ ਗਏ ਡੂੰਘੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ-ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੀ-ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਉਪਰ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੂੰਘੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚਾਲੂ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਪਏ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੀ ਹਨ;

(ੲ) ਕੀ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬਿਜਲੀ ਲਈ ਬਿਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ?

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : (ੳ) ਤੇ (ਅ) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਲੱਗ-1 ਤੇ ਹੈ।

(ੲ) ਇਹਨਾਂ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ 31 ਮਾਰਚ, 2004 ਤੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ/ਵਪਾਰਕ ਟੈਰਿਫ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2004 ਤੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਅਨੁਲੱਗ-1

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਤਹਿਸੀਲ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਕੰਡੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਸਾਰਨੀ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
A.	ਸਰੋਆ :			
1	ਪੋਜੇਵਾਲ-II	ਮਾਰਚ-87	9	ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
2	ਕਟਵਾਰਾ	ਮਾਰਚ-88	7.11	—ਉਹੀ—
3	ਮੰਗੋਪੁਰ	ਮਾਰਚ-88	7.37	—ਉਹੀ—
4	ਨੌਨੋਵਾਲ	ਅਪ੍ਰੈਲ-88	7.04	—ਉਹੀ—
5	ਟਪਰੀਆਂ ਖੁਰਦ	ਮਾਰਚ-88	7.47	—ਉਹੀ—
6	ਜੀਤਪੁਰ	ਮਾਰਚ-88	8.16	—ਉਹੀ—
7	ਟੋਰੋਵਾਲ-I	ਜੁਲਾਈ-92	9	—ਉਹੀ—
8	ਪੋਜੇਵਾਲ-I	ਅਕਤੂਬਰ-80	1.5	—ਉਹੀ—
9	ਮਲੇਵਾਲ-I	1995	9.1	—ਉਹੀ—
10	ਮਲੇਵਾਲ-II	1995	15.84	—ਉਹੀ—
11	ਟੋਰੋਵਾਲ-II	ਸਤੰਬਰ-01	16.17	—ਉਹੀ—
12	ਮਖੂਪੁਰ	ਮਾਰਚ-99	18.35	—ਉਹੀ—
13	ਚੋਹਰਪੁਰ	ਫਰਵਰੀ-99	25.96	—ਉਹੀ—
14	ਬੂਥਗੜ੍ਹ	ਫਰਵਰੀ-99	23.01	—ਉਹੀ—
15	ਚੰਦੀਆਨੀ ਕਲਾਂ	ਮਾਰਚ-01	24.66	—ਉਹੀ—

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
16	ਮੰਗੋਪੁਰ	ਜੂਨ-00	27.39	—ਉਹੀ—
17	ਕੁਲਪੁਰ	ਮਾਰਚ-84	6.9	—ਉਹੀ—
18	ਕਰੀਮਪੁਰ-I	ਜੂਨ-77	4.81	—ਉਹੀ—
19	ਮੋਜੋਵਾਲ ਮਾਜਰਾ	ਮਾਰਚ-87	7.13	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
20	ਕਰੀਮਪੁਰ-II	ਜੂਨ-89	10.96	—ਉਹੀ—
21	ਸਹੂੰਗੜਾ-24	ਅਗਸਤ-75	4.7	ਅਸੈਬੰਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
22	ਸਹੂੰਗੜਾ=25	ਅਗਸਤ-75	4.61	—ਉਹੀ—
23	ਬੇਗਮਪੁਰ	ਜੂਨ-77	4.91	—ਉਹੀ—
B.	**ਬਲਾਚੌਰ :**			
24	ਟੰਡੋਹ	ਸਤੰਬਰ-92	16.67	ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
25	ਮਜੋਟ-1	ਮਾਰਚ-93	12.17	—ਉਹੀ—
26	ਸੁਰੇਪੁਰ	ਸਤੰਬਰ-92	14.72	—ਉਹੀ—
27	ਰਤੇਵਾਲ-3	ਅਗਸਤ-92	13.95	—ਉਹੀ—
28	ਰਤੇਵਾਲ-4	ਮਾਰਚ-93	9.42	—ਉਹੀ—
29	ਰੋਹਨੂੰ	ਮਾਰਚ-93	13.25	—ਉਹੀ—
30	ਥੋਪੀਆ-1	ਮਾਰਚ-94	16.49	—ਉਹੀ—
31	ਰਾਏਪੁਰ	ਮਾਰਚ-96	11.5	—ਉਹੀ—

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

[ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
32	ਮਾਜਰਾ ਜੱਟਾਂ	ਮਾਰਚ-94	13.05	—ਉਹੀ—
33	ਰੇਲ ਮਾਜਰਾ-I	ਮਾਰਚ-96	15.77	—ਉਹੀ—
34	ਡੇਕਤਾਨਾ	ਮਾਰਚ-96	13.01	—ਉਹੀ—
35	ਅਕਲਿਆਣਾ	ਮਈ-96	15.03	—ਉਹੀ—
36	ਬਲੇਵਾਲ	ਜਨਵਰੀ-97	15.48	—ਉਹੀ—
37	ਬਲਾਚੌਰ	ਮਈ-96	13.98	—ਉਹੀ—
38	ਬੱਦੀ-3	ਜਨਵਰੀ-97	15.4	—ਉਹੀ—
39	ਨਵਾਂਪਿੰਡ ਟਪਰੀਆਂ	ਮਾਰਚ-96	12.68	—ਉਹੀ—
40	ਉਧਨੇਵਾਲ	ਮਈ-97	12.34	—ਉਹੀ—
41	ਕਾਠਗੜ੍ਹ	ਜੂਨ-97	16.07	—ਉਹੀ—
42	ਥੋਪੀਆ-II	ਅਕਤੂਬਰ-97	14.29	—ਉਹੀ—
43	ਅਦੋਵਾਣਾ-II	ਅਕਤੂਬਰ-97	15.63	—ਉਹੀ—
44	ਡੋਲਾਂ	ਜਨਵਰੀ-97	12.92	—ਉਹੀ—
45	ਮਲੇਵਾਲ ਬਟੀਆਂ	ਜਨਵਰੀ-97	10.02	—ਉਹੀ—
46	ਰਤੇਵਾਲ-6	ਦਸੰਬਰ-00	19.01	—ਉਹੀ—
47	ਨਿੱਗੀ-3	ਮਾਰਚ-00	13.46	—ਉਹੀ—

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
48	ਰੇਲ ਮਾਜਰਾ-II	ਮਈ-99	14.72	—ਉਹੀ—
49	ਮੇਹਿੰਦੀਪੁਰ-II	ਨਵੰਬਰ-99	16.13	—ਉਹੀ—
50	ਥੋਪੀਆ-III	ਜਨਵਰੀ-01	18.30	—ਉਹੀ—
51	ਬੱਦੀ-I	ਦਸੰਬਰ-91	5.93	—ਉਹੀ—
52	ਬੱਦੀ-II	ਮਾਰਚ-92	7.29	—ਉਹੀ—
53	ਸੋਬੂਵਾਲ	ਦਸੰਬਰ-91	7.97	—ਉਹੀ—
54	ਪਾਨਿਆਲੀ	ਦਸੰਬਰ-91	7.83	—ਉਹੀ—
55	ਮਲੇਵਾਲ	ਜਨਵਰੀ-92	5.43	—ਉਹੀ—
56	ਅਕਲਿ-ਆਣਾ-II	ਦਸੰਬਰ-91	16.69	—ਉਹੀ—
57	ਟਕਰਾਲਾ	ਮਾਰਚ-92	7.00	—ਉਹੀ—
58	ਰਤੇਵਾਲ ਨੀਲਵਾਰਾ	ਦਸੰਬਰ-91	7.76	—ਉਹੀ—
59	ਮੇਹਿੰਦੀਪੁਰ-I	ਦਸੰਬਰ-91	9.77	—ਉਹੀ—
60	ਥੋਪੀਆ-7	ਦਸੰਬਰ-74	4.55	—ਉਹੀ—
61	ਘਾਮੋਰ-1	ਨਵੰਬਰ-73	4.25	—ਉਹੀ—
62	ਕਟੀਵਾਰ-11	ਮਾਰਚ-74	4.60	—ਉਹੀ—
63	ਕਟੀਵਾਰ-12	ਅਪ੍ਰੈਲ-74	4.59	—ਉਹੀ—

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
64	ਫਿਰਨੀ ਮਾਜਰਾ-14	ਦਸੰਬਰ-74	4.57	—ਉਹੀ—
65	ਮੋਹਰ-16	ਨਵੰਬਰ-81	6.75	—ਉਹੀ—
66	ਚਮਕੋਈ	ਸਤੰਬਰ-74	4.52	—ਉਹੀ—
67	ਗੁਲਪੁਰ	ਨਵੰਬਰ-74	4.53	—ਉਹੀ—
68	ਸਾਦਰਾ	ਦਸੰਬਰ-74	4.20	—ਉਹੀ—
69	ਸਾਹਿਬਾ-1	ਮਾਰਚ-74	4.61	—ਉਹੀ—
70	ਸਾਹਿਬਾ-II	ਦਸੰਬਰ-74	4.45	—ਉਹੀ—
71	ਦਿਆਲ	ਨਵੰਬਰ-80	6.22	—ਉਹੀ—
72	ਐਮਨ	ਅਪ੍ਰੈਲ-76	4.75	—ਉਹੀ—
73	ਅਲੋਵਾਲ	ਦਸੰਬਰ-74	4.50	—ਉਹੀ—
74	ਕਾਠਗੜ੍ਹ	ਜਨਵਰੀ-79	6.60	—ਉਹੀ—
75	ਰੁੜਕੀ ਖੁਰਦ	ਸਤੰਬਰ-78	6.15	—ਉਹੀ—
76	ਬੱਗੋਵਾਲ	ਮਾਰਚ-81	6.72	—ਉਹੀ—
77	ਸਿੰਜਲੀ ਮਾਜਰਾ	ਸਤੰਬਰ-77	4.80	—ਉਹੀ—
78	ਬੱਗੋਵਾਲ	ਮਾਰਚ-85	7.15	—ਉਹੀ—
79	ਥੋਪੀਆ	ਮਾਰਚ-85	7.12	—ਉਹੀ—
80	ਨਿੱਗੀ	ਮਾਰਚ-85	7.40	—ਉਹੀ—

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
81	ਖੀਵੇਵਾਲ	ਮਾਰਚ-88	7.40	—ਉਹੀ—
82	ਨੱਥਾਂ ਟੰਗਲ	ਨਵੰਬਰ-85	7.15	—ਉਹੀ—
83	ਰਤੇਵਾਲ	ਮਾਰਚ-85	7.40	—ਉਹੀ—
84	ਕਾਠਗੜ੍ਹ	ਮਾਰਚ-88	10.06	—ਉਹੀ—
85	ਟੂੰਡੇਵਾਲ	ਮਾਰਚ-88	10.07	—ਉਹੀ—
86	ਮਨਸੇਵਾਲ	ਨਵੰਬਰ-88	11.15	—ਉਹੀ—
87	ਅਦੋਵਾਣਾ-II	ਨਵੰਬਰ-85	7.21	—ਉਹੀ—
88	ਉਧਨੇਵਾਲ	ਮਾਰਚ-81	6.80	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
89	ਰਾਜੂ ਮਾਜਰਾ	ਮਾਰਚ-94	10.77	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
90	ਉਧਨੇਵਾਲ-I	ਅਗਸਤ-92	15.46	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
91	ਰਤੇਵਾਲ-5	ਜਨਵਰੀ-97	15.43	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
92	ਨਿੱਗੀ-II	ਜਨਵਰੀ-97	11.52	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
93	ਨੰਗਲ	ਮਾਰਚ-94	20.75	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
94	ਬੂਲੋਵਾਲ ਨਸਿਰਪੁਰ	ਮਾਰਚ-93	11.09	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
95	ਮਜੋਟ-II	ਜਨਵਰੀ-97	13.84	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
96	ਥਾਣੇਵਾਲ	ਅਗਸਤ-97	10.43	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
97	ਰਤੇਵਾਲ-11	ਦਸੰਬਰ-91	6.71	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
98	ਫਿਰਨੀ ਮਾਜਰਾ-15	ਦਸੰਬਰ-74	4.58	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਟਿਊਬਵੈੱਲ	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
99	ਖਰੋਰ	ਨਵੰਬਰ-80	6.25	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
100	ਭਾਗਪੁਰ	ਮਾਰਚ-74	4.47	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
101	ਖੁਰਦਾਂ	1991	12.03	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
102	ਨਵਾਂਪਿੰਡ ਟਪਰੀਆਂ	ਨਵੰਬਰ-85	7.45	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
103	ਮਾਜਰਾ ਜੱਟਾਂ	ਅਪ੍ਰੈਲ-89	10.11	ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਖਰਾਬ ਹੈ
104	ਬੁਲੋਵਾਲ-11	ਜੁਲਾਈ-77	4.85	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
105	ਜੋਗੇਵਾਲ	ਦਸੰਬਰ-74	4.60	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
106	ਕੋਲਗੜ੍ਹ-13	ਮਾਰਚ-81	6.70	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
107	ਸਾਹਿਬਾ-11	ਦਸੰਬਰ-74	4.57	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
108	ਜਗਤੇਵਾਲ	ਮਾਰਚ-81	6.70	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
109	ਡੋਲ	ਮਈ-75	4.75	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
110	ਮਲੇਵਾਲ	ਅਕਤੂਬਰ-76	5.10	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ
111	ਬਸਗੀ	ਦਸੰਬਰ-74	4.80	ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰਾ ਹੈ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

125. (1) ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ
(2) ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ
(3) ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ
: ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ 1 ਜਨਵਰੀ, 1981, 1 ਜਨਵਰੀ, 1991, 1 ਜਨਵਰੀ, 2001 ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

(1) **1-1-1981 ਤੱਕ**

ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.	76
ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ.	171

(2) **1-1-1991 ਤੱਕ**

ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.	81
ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ.	231

(3) **1-1-2001 ਤੱਕ**

ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.	133
ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ.	305

(4) **13-12-2004 ਤੱਕ**

ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.	113
ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ.	444

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਇਕ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਅਤੇ ਦੋ ਐਸ.ਪੀ. ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਤੱਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਰਹੇ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਆਈ.ਏ.ਐਸ./ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

126. (1) **ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਕਸ਼ਨ ਸੂਦ**
(2) **ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ**
(3) **ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ** } : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ

ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ 1 ਜਨਵਰੀ, 1981, 1 ਜਨਵਰੀ, 1991, 1 ਜਨਵਰੀ, 2001 ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :—

ਆਈ.ਏ.ਐਸ.

ਮਿਤੀ	ਕਾਡਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਖੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.1.1981	160	24	132 (ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਏ 2 ਅਫਸਰਾਂ ਸਮੇਤ)
1.1.1991	197	29	160 (ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਏ 2 ਅਫਸਰਾਂ ਸਮੇਤ)
1.1.2001	193	26	173 (ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਏ 7 ਅਫਸਰਾਂ ਸਮੇਤ)
ਇਸ ਵੇਲੇ	193	22	138

ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.

ਮਿਤੀ	ਕਾਡਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ	ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਖੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.1.1981	240	08	186
1.1.1991	281	05	198
1.1.2001	291	10	239
ਇਸ ਵੇਲੇ	288	09	218

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵਾਰ ਆਸਾਮੀਆਂ

127. (1) ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ
(2) ਸਰਦਾਰ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ
(3) ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ
} : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1 ਜਨਵਰੀ, 1981, 1 ਜਨਵਰੀ, 1991, 1 ਜਨਵਰੀ, 2001 ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ. ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ., ਏ.ਆਈ.ਜੀ., ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ., ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

(1) 1-1-1981 ਤੱਕ :

ਰੈਂਕ	ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	02
ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	—
ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ.	02
ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ.	08
ਏ.ਆਈ.ਜੀ.	06
ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.	10
ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਐਸ.ਪੀ.	48
ਐਸ.ਪੀ. (ਆਫੀਸ਼ੇਟਿੰਗ)	15
ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.	156

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

(2) 1-1-1991 ਤੱਕ :

ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	02
ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	—
ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ.	13
ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ.	19
ਏ.ਆਈ.ਜੀ.	06
ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.	15 (ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.9, ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. 6)
ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਐਸ.ਪੀ.	32
ਐਸ.ਪੀ. (ਆਫੀਸ਼ੇਟਿੰਗ)	46
ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.	185 (ਸਮੇਤ 6 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਐਫ/ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸਨ)

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਇਕ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਅਤੇ ਦੋ ਐਸ.ਪੀ. ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਅਫ਼ਸਰ ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ. ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ (ਨਾਨ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸਨ।

(3) 1-1-2001 ਤੱਕ :

ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	01
ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	18
ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ.	16
ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ.	23
ਏ.ਆਈ.ਜੀ.	04
ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.	23 (ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.15, ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. 8)
ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਐਸ.ਪੀ.	56
ਐਸ.ਪੀ. (ਆਫੀਸ਼ੇਟਿੰਗ)	106
ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.	199

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

(4) 13-12-2004 ਤੱਕ :

ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	04
ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.	16
ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ.	15
ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ.	11
ਏ.ਆਈ.ਜੀ.	05
ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.	23
ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਐਸ.ਪੀ.	39
ਐਸ.ਪੀ. (ਆਫੀਸ਼ੇਟਿੰਗ)	131
ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.	313

ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

128. (1) ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ
(2) ਸਰਦਾਰ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ
(3) ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿਘ ਠੰਡਲ } : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1 ਜਨਵਰੀ, 1981, 1 ਜਨਵਰੀ, 1991, ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 2001 ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :—

ਮਿਤੀ	ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ	ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ	ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ	ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ
1.1.1981	03	13	05	—	—	12
1.1.1991	09	24	—	03	07	15 (ਆਈ.ਏ.ਐਸ.) 03(ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.)
1.1.2001	08	22	22	18	02(ਆਈ.ਏ.ਐਸ.) 09(ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.)	— 11(ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.)
ਇਸ ਵੇਲੇ	07	12	17	12	02(ਆਈ.ਏ.ਐਸ.) 23(ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.)	— 05(ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.) 03(ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

129. **ਸਰਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ** : ਕੀ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਨਾਮ ਦਾਸ ਜੌਹਰ : ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 478 ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਟੇਕ ਓਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਅਨੈਕਚਰ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਨੈਕਚਰ-ਏ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਟੇਕ ਓਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :—

1. ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਫਾਸਲਾ :—

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	1 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਮਿਡਲ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਜ਼	3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਫਾਸਲਾ :—

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	1 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਮਿਡਲ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਜ਼	2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

2. ਇੰਨਰੋਲਮੈਂਟ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ) :—

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	150
ਮਿਡਲ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਜ਼	250
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	300

3. ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ :—

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	5
ਮਿਡਲ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਜ਼	8
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	10

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

4. ਸਕੂਲ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਸਕੂਲ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ (ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ)

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	1 ਏਕੜ
ਮਿਡਲ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਜ਼	2 ਏਕੜ
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	4 ਏਕੜ

6. ਸਕੂਲ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ)

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	1/2 ਏਕੜ
ਮਿਡਲ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਜ਼	1 ਏਕੜ
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਜ਼	2 ਏਕੜ

ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਕੋਲ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

7. ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਨ, ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਕਿ ਅਨੈਕਸਚਰ-ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

8. ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਸਾਜ਼ੋ-ਸਮਾਨ, ਫਰਨੀਚਰ, ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਆਦਿ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗੀ।

9. ਸਰਕਾਰ ਸਟਾਫ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਸਟਾਫ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਵੇਗੀ।

10. ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਿਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

11. ਇਸ ਤਰਾਂ ਟੇਕ ਓਵਰ ਕੀਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

12. ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

13. ਸਕੂਲ ਹਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟੇਕ-ਓਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ]

ਅਨੈਕਚਰ-ਬੀ

(ੳ) ਇੱਕ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ (1-8 ਵੀਂ ਕਲਾਸ)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਮ	ਨੰਬਰ
1.	ਕਲਾਸ ਰੂਮ	8(ਹਰੇਕ ਕਲਾਸ ਲਈ ਇੱਕ)
2.	ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਦਫਤਰ	1
3.	ਸਟੋਰਜ਼	2
4.	ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕਮਰਾ	1
5.	ਸਾਇੰਸ ਰੂਮ	1
6.	ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ/ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ	1
7.	ਡਬਲਿਊ.ਸੀ.	1
8.	ਨੌਕਰ ਦਾ ਕਵਾਟਰ	1

ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਇਜ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੁੱਲ ਕਵਰਡ ਏਰੀਆ 3500 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(ਅ) ਇੱਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ (ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ)

ਲੜੀ ਨੰ:	ਨਾਮ	ਨੰਬਰ
1.	ਕਲਾਸ ਰੂਮ	5 (ਇਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਜੁਲੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਕ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੂਰਾ ਕਰੇ)
2.	ਸਾਇੰਸ ਲੈਬ	1
3.	ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ	1
4.	ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਦਫਤਰ	1
5.	ਦਫਤਰ	1
6.	ਸਟਾਫ ਰੂਮ	1
7.	ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕਮਰਾ	1
8.	ਹੈਲਥ ਰੂਮ	1
9.	ਸਟੋਰਜ਼	2
10.	ਡਬਲਿਊ.ਸੀ. ਨੌਕਰ ਦੇ ਕਵਾਟਰਜ਼	4

ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਕਵਰਡ ਏਰੀਆ 3000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਸਪੈਸੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ. ਦੀਆਂ ਸਪੈਸੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਸੇਫਟੀ ਬਾਰੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਅਨੈਕਚਰ-ਸੀ

ਸਿੰਗਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਲਈ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ

1.	**ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ (ਕਲਾਸ-1 ਤੋਂ 8ਵੀਂ) :**		
	1. ਮੇਜ਼	$4' \times 3\frac{1}{2}' \times 2\frac{1}{2}'$	8
	2. ਸਰਕਾਰੀ ਮੇਜ਼	$6' \times 4' \times 2\frac{1}{2}'$	1
	3. ਅਲਮਾਰੀ	$6' \times 4' \times 2\frac{1}{2}'$	12
	4. ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ	$4' \times 3'$	10
	5. ਮਿਡਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮੇਜ਼	$3' \times 2\frac{1}{2}' \times 2'$	60
	6. ਟਾਟ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੈਕਸ਼ਨ)	18′ wide	500 Feet
	7. ਬੈਂਚ	$3' \times 9\frac{1}{2}' \times 1\frac{1}{2}'$	80
	8. ਕੁਰਸੀਆਂ (ਦਫਤਰ)	—	12
2.	**ਹਾਈ ਸਕੂਲ (ਚਾਰ ਸਿੰਗਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 1—6)**		
	1. ਮੇਜ਼	$4' \times 2\frac{1}{2}' \times 2\frac{1}{2}'$	8
	2. ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਮੇਜ਼ਾਂ	$6' \times 4' \times 2\frac{1}{2}'$	1
	3. ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਮੇਜ਼ਾਂ	$6' \times 4' \times 2\frac{1}{2}'$	12
	4. ਕੁਰਸੀਆਂ	—	24
	5. ਸਟੀਲ ਨਾਲ ਡਰਾਇੰਗ ਦੀਆਂ ਡੈਸਕ	—	40
	6. ਲੈਬੋਰਟਰੀ ਮੇਜ਼ਾਂ	$8' \times 4' \times 3'$	6
	7. ਅਲਮਾਰੀ	$6' \times 4' \times 1'$ (Science)	8
	8. ਅਲਮਾਰੀ	$6' \times 4' \times 2\frac{1}{2}'$	12
	9. ਅਲਮਾਰੀ	$6' \times 4' \times 1\frac{1}{2}'$ (Office)	8
	10. ਟਰੇਅ ਆਦਿ	—	12
	11. ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ	—	1
	12. ਗੈਸਟੈਟਨਰ	—	1
	13. ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਦੀ ਮੇਜ਼	$38' \times 9' \times 1\frac{1}{2}'$	40
	14. ਬੈਂਚ	$3' \times 1\frac{1}{2}'$	40

ਨੋਟ.—ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਮਿਡਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਭਾਵ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਤੋਂ ਹਾਈ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਹੋਣ ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਫਰਨੀਚਰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਲਈ ਵੀ ਫਰਨੀਚਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

130. **ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ** : ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਸੱਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 109 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 2.72 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਮਿਤੀ 11 ਨਵੰਬਰ, 2004 ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 109 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ 2.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਹਿੱਤ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੀ ਗੈਸ ਪਾਈਪ-ਲਾਈਨ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ ਦਾਵਾ

131. **ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ** : ਕੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਸੱਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਇਰਾਨ-ਇੰਡੋ ਗੈਸ ਪਾਈਪ-ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੀ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਹੈਨਰੀ : ਜੀ ਨਹੀਂ।

ਹੋਰ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

132. **ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੀ-ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ-ਕੀ ਹਨ ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਨਹੀਂ ਜੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

STATEMENT BY THE CHIEF MINISTER *RE.* TRAIN ACCIDENT AT VILLAGE HARSE MANSAR

Chief Minister : Mr. Speaker, Sir, I have to make a statement.

Mr. Speaker : Yes. C.M. Sahib.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

STATEMENT BY THE CHIEF MINISTER *REG.* TRAINS ACCIDENT AT VILLAGE HARSE MANSAR

Chief Minister (Captain Amarinder Singh) : I, alongwith you, Mr. Speaker, Sir, and Shri R.C. Dogra, Health Minister, Punjab visited Civil Hospital, Mukerian and Village Harse Mansar, Tehsil Mukerian, where two trains namely Jammu-Tawi Express and a local shuttle from Jalandhar to Pathankot had met with an accident at around 12.00 noon on 14th December, 2004. As a result of head on collision of the two trains, substantial damage was caused to four bogies of the trains, which left about 37 persons dead and 40 persons injured. I had yesterday stated in the House that 50 people had died in this accident as per preliminary reports but I am happy to say that it is only 37. It is very sad that we lost 37 but it is not 50 as I had earlier stated.

On our visit to Civil Hospital, Mukerian, it was found that the District Administration had made adequate arrangements for medical treatment of those injured in the accident. We had also brought medical teams from all neighbouring districts and all districts around were put on full alert. All injured and dead persons had been evacuated and shifted to Civil Hospitals in Dasuya and Mukerian.

Mr. Speaker Sir, it was a very sad and unfortunate incident, which was perhaps caused by an apparent human error of signal. Nevertheless, as the matter falls within the jurisdiction of the Railways under the Government of India, it needs to be enquired into appropriately by them. Shri Laloo Prasad Yadav, Union Railway Minister, also visited Mukerian and Harse Mansar yesterday.

The State Government has decided to provide a relief amount of Rs. one lakh to each of the families of the deceased persons and Rs. 25 thousand to each of the injured persons along with free medical treatment.

It was also gathered that the residents of Village Harse Mansar did commendable work and actively associated themselves with the relief and rescue operations of the District Administration. In recognition of their work, it has also been decided to release a Special Development Grant of Rs. 10 lakh to the Village Panchayat of Harse Mansar.

The relief announced by the State Government would be in addition to the relief, if any, announced by the Railways.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER *REG.* PANEL OF CHAIRMEN

Mr. Speaker : Under Rule 13(1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly), I nominate the following Members to serve on the Panel of Chairmen :—

1. Chaudhary Santokh Singh, M.L.A.
2. Shri Khushhal Behl, M.L.A.
3. Sardar Balwinder Singh Bhunder, M.L.A.
4. Shri Tikshan Sud, M.L.A.

Mr. Speaker : Now, announcement by the Secretary.

ANNOUNCEMENT BY THE SECRETARY

ਸਕੱਤਰ : ਮੈਂ 12ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ 6ਵੇਂ ਅਤੇ 7ਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ :—

1 ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2004

2. ਭਾਰਤੀ ਵਣ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2004

3. ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2004

4. ਉਪ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਪੰਜਾਬ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2004

5. ਪੰਜਾਬ ਨਮਿੱਤਣ (ਨੰ: 3) ਬਿਲ, 2004

6. ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲ, 2004

ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER REG. ADJOURNMENT MOTION

Mr. Speaker : I have received a notice of Adjournment Motion from Sardar Parkash Singh Badal, Hon'ble Leader of Opposition and other Hon'ble Members of the House.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

For the admissibility of an Adjournment Motion, it must fulfil the following conditions under Rule 61 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) (Pages 50 to 52). Rule 61 of the rules *ibid*, provides as under :—

"61 (ii) not more than one matter shall be discussed on the same Motion.

61 (iii) the Motion shall be restricted to a specific matter of recent occurrence.

61 (xiv) the motion shall not ordinarily raise matters pending before any statutory tribunal or statutory authority performing any judicial or quasi-judicial functions or any commission or court of enquiry appointed to enquire into, or investigate any matter,

XXX XXX XXX"

In the light of above Rules, I have examined the Notice of Adjournment Motion given by the Hon'ble Leader of Opposition and other Hon'ble Members of the House. The points raised in the notice of Adjournment Motion are not of recent occurrence and point No. 1, 2 and 3 are sub-judice. So far as point No. 4 is concerned, I have already admitted Calling Attention Notices No. 1 and 2 regarding shortage of D.A.P. fertilizer and slashing down of price of cotton crop. The same have been listed for today. In this notice of Adjournment, more than one matter has been raised.

As the Notice of Adjournment Motion does not fulfill the conditions laid down under Rule 61 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly),. I am sorry, therefore, to disallow the same.

MATTERS RAISED DURING ZERO HOUR

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੋਸ਼ਨ ਰਿਜੈਕਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋ। ਇਥੇ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਬਾਹਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਤੁਸੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹੋ। ਤੁਸੀ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ]

ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਹਾਊਸ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਤਲਬ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣ। ਇਹੋ ਇਕ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਇਕ ਛੱਤ ਹੇਠਾਂ ਬਹਿ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਇੰਪਾਰਸ਼ਲ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗਾਈਡੈਂਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਦੱਸਦੇ ਹੋ, ਪੁੱਛ ਕੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਕਿਹੜੇ ਐਸੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਹਨ। ਜੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਤਿ ਰੁਝੇਵੇਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਵਿਹਲੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਨਾ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ। ਫਿਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਇਕ-ਇਕ, ਦੋ-ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ......)

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ.......

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਵੋ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀਅਲ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਇਕ-ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਚਲਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ 10-12 ਦਿਨ ਚਲਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

(ਇਕ ਅਵਾਜ਼ : ਆਪਣੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਵੇਖ ਲਵੋ।)

ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਮਾੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰ ਲਵੋ.........

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਤਾਲੀ ਤਾਂ ਦੋਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਵਜਦੀ ਹੈ। ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਕੋਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਬਸ, ਇਕ ਐਡਜਰਨਮੈਂਟ ਮੋਸ਼ਨ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬਾਦਲ ਜੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੂਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਡਿਸਕਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣੀ ਹੈ........(ਵਿਘਨ)

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ ਦੇਖ ਲਵੋ, ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

(ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਾੜਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸੁਧਾਰ ਲਵੋ।)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਹਫਤੇ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।........

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੱਲ੍ਹ ਨਾਨ-ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਦਿਨ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਲਈ ਹੋਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ......

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਉਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਆਇੰਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਲੈਣ ਦਿਓ ਫਿਰ ਇਕੱਠਾ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੇਣਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਟਾਈਮ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਭੱਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

Mr. Speaker : Kindly hear Parliamentary Affairs Minister, he is on his legs.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਰੌਲਾ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਓ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜੀ 11ਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 6ਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ 2004 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਵੀ ਦੋ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਸਨ 15 ਅਤੇ 16 ਮਾਰਚ ਦੀਆਂ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹੱਸ ਪਏ ਅਤੇ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੀਰੀਅਡ ਤਾਂ 1997 ਤੋਂ 2001 ਦਾ ਸੀ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦੋ-ਦੋ ਦਿਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਇੱਧਰ (ਰੂਲਿੰਗ ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਬੈਠਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਕੇ 10-10 ਦਿਨ ਸੈਸ਼ਨ ਚਲਾਇਆ ਹੈ, ਅੱਜ ਇਹ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸੈਸ਼ਨ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋ ਦੋਵੇਂ ਥਾਵਾਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜੈਕਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਾ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚਲੋ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣ ਲਈਏ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਚਲੋ ਸਾਡੀ ਛੱਡੋ, ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੋ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਕਰੇਟ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਵਾ ਲਓ। ਜੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵਿੱਦਡਰਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖੂੰਜੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ.......(ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਸਾ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜਿਹੜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਸੈਕਟਰੀ ਵੀ ਔਖੇ ਹੋਣਗੇ। ਲੇਕਿਨ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਹਾਊਸ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਸਟਰੱਕਟਿਵ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸੁਝਾਓ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ.......

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੋਈ ਪਰਪੋਜ਼ਲ ਤਾਂ ਦਿਓ ? There is no need of secret voting.

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਮਸਲਾ ਰੱਖ ਲਓ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਲਜ਼ ਪੜ੍ਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਇਕ ਮੁੱਦਾ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਘੰਟਾ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਟਨ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਤੁਸੀਂ ਰੂਲਜ਼ ਪੜੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਸਾਰੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ? ਕੀ ਇਹ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਹੈ ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਇਹ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਰਾਈਟਸ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਡੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਫਰਜ਼ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ 2-4 ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਲੈ ਲਓ। ਬੜੇ ਅਹਿਮ ਮਸਲੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਹਟਾਵਾਂਗੇ। ** ** ** **

Mr. Speaker : Not to be recorded. Matter is sub-judice. This should not be recorded.

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਹੈ। (ਸ਼ੋਰ) (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਸਬ-ਜੁਡਿਸ ਹੈ।

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਡੀ.ਐਸ.ਪੀਜ਼. ਦੀ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ** **

Mr. Speaker : The matter is also sub-judice. Not to be recorded. ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। I have enquired. (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਲੀਕਰ ਵੈਂਡਜ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮਾਮਲਾ ਸਬ ਜੂਡਿਸ ਹੈ। ਆਕਸ਼ਨ ਨਹੀ ਹੋਈ। ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਆਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਬ-ਜੂਡਿਸ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

Mr. Speaker : All matters are sub-judice. No discussion.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ, ਸਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।)

Mr. Speaker : Kindly be seated. (Interruption).

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੋਸ਼ਨ ਰਿਜੈਕਟ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾਓ।

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰ ਲਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ।(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ। ਫਾਰਮਰਜ਼ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਕੋਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। No discussion. You can not discuss. No discussion at all. Be seated. (Interruption). Now I call for

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Next item. Call Attention Notices. (Interruptions). Captian Balbir Singh Bath Ji. No Call Attention ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ, ਸਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।)

Mr. Speaker : Next Call Attention. Sardar Balwinder Singh Bhunder. No Call Attention ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ, ਸਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ** ** ** ** ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ।)

Mr. Speaker : Slogans should not be recorded. Next Call Attention Notice. Shri Tikshan Sud Ji. No Call Attention ? (Interruption).

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ, ਸਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

Mr. Speaker : I have not received any notices for that also. Now, Next item. Papers laid on the table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections Minister (Choudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to lay on the Table of the House, the papers mentioned at Sr. No. 1 to 15

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections Minister]

under item No. 4 of today's List of Business as required under various Rules :

1. (i) The Punjab Pay Scales of Teachers Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 11 of 2004) ;

   (ii) The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendments) Ordinace, 2004 (Punjab Ordinance No. 12 of 2004) ;

   (iii) The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 13 of 2004) ; and

   (iv) The Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 14 of 2004)

   as required under article 213(2) (a) of the Constitution of India.

2. The Audit Report on the Accounts of Punjab Financial Corporation for the year 2001-2002, as required under Section 37(6) of the Punjab State Financial Corporation Act, 1951.

3. The Annual Report of the Punjab State Hosiery and Knitwear Development Corporation Limited for the year 2000-2001, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

4. The 37th Annual Report and Accounts of the Punjab Agro Industries Corporation Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

5. The 15th Annual Report of the Punjab State Forest Development Corporation Ltd. for the year 1997-98 alongwith Statement showing the reasons for delay in laying of the said Report, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

6. The Annual Report and Balance sheet of the Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation for the year 2002-2003, as required under Section 27(6) of the Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation Act, 1976.

riginal with;
unjab Vidhan Sabha
igitized by;
anjab Digital Library

7. The 1st, 2nd and 3rd Annual Reports for the years 1995-1996, 1996-1997 and 1997-1998 in respect of Punjab State Bus Stand Management Company Limited, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

8. The Annual Statement of Accounts of Punjab State Electricity Board for the year 2002-2003 alongwith Statement showing the objects for placing the above said Report, as required under Section 69(5) of the Electricity (supply) Act, 1948.

9. The Annual Report of Punjab Police Housing Corporation Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

10. The Financial Statement of the Punjab School Education Board for the years 2000-2001, 2001-2002 and 2002-2003, as required under Section 19(5) of the Punjab School Education Board Act, 1969.

11. The 35th Annual Report of Punjab State Industrial Development Corporation Limited for the year 2000-2001, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

12. The Punjab Privately Managed Recognised Schools Employees (Security of Service) (Second Amendment) Rules, 2004, as required under Section 15(3) of the Punjab Privately Managed Recognised Schools Employees (Security of Service) Act, 1979.

13. The Audit Report on the Accounts of Punjab Financial Corporation for the year 2002-2003, as required under Section 37(6) of the Punjab State Financial Corporation Act, 1951.

14. The Annual Reports of the Punjab State Board of Technical Education and Industrial Training for the years 1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002 and 2002-2003 alongwith Statement showing the reasons for delay in laying of the said Reports, as required under Section 28(4) of the Punjab Technical Education and Industrial Training Act, 1992.

15. The Annual Administrative Report of Pepsu Road Transport Corporation for the year 2003-2004, as required under Section 35(3) of the Road Transport Corporation Act, 1950.

(At this time there were still voices of ** ** slogans by the members of Shiromani Akali Dal, B.J.P. and some independent Members.)

Mr. Speaker : No such slogans be recorded at all.

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

LEGISLATIVE BUSINESS

THE PUNJAB LEGISLATIVE ASSEMBLY SPEAKER'S AND DEPUTY SPEAKER'S SALARIES (AMENDMENT) BILL, 2004

Mr. Speaker : Yes, Parliamentary Affairs Minister.

Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections Minister (Choudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to introduce the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill.

Sir, I also beg to move—

> That the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

Mr. Speaker : Motion moved—

> That the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

(At this time there were still voices of ** ** slogans by the Members of Shiromani Akali Dal, B.J.P. and some independent Members.).

Mr. Speaker : Slogans should not be recorded. Discussion, if any.

(Voices : No, no.).

Mr. Speaker : Question is—

> That the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

The motion was carried.

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Now the House will proceed to consider the Bill Clause by Clause.

Sub Clause (2) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is—

That sub-clause (2) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Clause 2

Mr. Speaker : Question is—

That Clause 2 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Sub Clause (1) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is—

That sub-clause (1) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

TITLE

Mr. Speaker : Question is—

That Title be the Title of the Bill.

The motion was carried.

*(Even at this stage, the members were still in the well of the House and ** ** slogans were being raised).*

Mr. Speaker : No slogans be recorded. Hon'ble Members, please go to your seats. No slogans be recorded at all. Minister to move that the Bill be passed.

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections Minister (Choudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to move—

> That the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill, be passed.

Mr. Speaker : Motion moved—

> That the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill be passed.

Mr. Speaker : Question is—

> That the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill be passed.

The motion was carried.

THE PUNJAB PAY SCALES OF TEACHERS BILL, 2004
(Replacing Ordinance)

Mr. Speaker : Yes, Education Minister to introduce the Bill.

Finance and Planning Minister (Shri Surinder Singla) : Sir, I on behalf of Education Minister, beg to introduce the Punjab Pay Scales of Teachers Bill.

Sir, I also beg to move—

> That the Punjab Pay Scales of Teachers Bill be taken into consideration at once.

Mr. Speaker : Motion moved—

> That the Punjab Pay Scales of Teachers Bill be taken into consideration at once.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Discussion, if any

(Voices : No, no)

(Even at this stage ** ** slogans were being raised by the Opposition as well as the Independent Members.)

Mr. Speaker : No slogans be recorded at all. Hon'ble Members (who were raising slogans), please, take your seats and take part in the discussion.

Mr. Speaker : Question is—

That the Punjab Pay Scales of Teachers Bill be taken into consideration at once.

The motion was carried.

Mr. Speaker : Now the House will proceed to consider the Bill Clause by Clause.

Sub-clause (2) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is—

That Sub-clause (2) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Clauses 2 to 6

Mr. Speaker : Now, as there is no amendment of Clauses 2 to 6, if the House agrees, these Clauses be put to the vote of the House together.

(Voices : Yes, yes)

Mr. Speaker : Question is—

That Clauses 2 to 6 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Sub Clause (1) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is—

That Sub-Clause 1 of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

TITLE

Mr. Speaker : Question is—

That Title be the Title of the Bill.

The motion was carried.

Mr. Speaker : Minister to move that the Bill be passed.

Finance and Planning Minister (Shri Surinder Singla) : Sir, I beg to move—

That the Punjab Pay Scales of Teachers Bill be passed.

Mr. Speaker : Motion moved—

That the Punjab Pay Scales of Teachers Bill be passed.

Mr. Speaker : Question is—

That the Punjab Pay Scales of Teachers Bill be passed.

The motion was carried.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵੈੱਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀਜ਼, ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਜਾਓ, ਬੈਠੋ ਪਹਿਲਾਂ। ਬਿਲ ਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰੋ।

WALK-OUT

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ** ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿਚੋਂ ਵਾਕ-ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

Mr. Speaker : Now, Parliamentary Affairs Minister to move the next bill.

** Not recorded as ordered by the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

THE PUNJAB AGRICULTURAL PRODUCE MARKETS (AMENDMENT) BILL, 2004 (*Replacing Ordinance*).

Minister for Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to introduce the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill.

Sir, I also beg to move-

That the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

Mr. Speaker : Motion moved-

That the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

ਹਾਂ ਜੀ, ਡਿਸਕਸ਼ਨ। ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਉਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਕਿਉਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਾਹਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, as Members of the House, we have a right to know as to why the Minister has brought this bill. ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। We want to know it.

Mr. Speaker : I have already requested.

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀ-ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਟ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਐਕਸਟੈਂਡ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਹਾਂ ਜੀ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕੁਝ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਇਹ ਅਰਜ਼ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਆਫ਼ੀਸ਼ੀਅਲ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਡਿਸ-ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ . . .

ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤਾਂ ਬਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਅੱਲਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ . . .

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਨਸਰਨਡ ਬਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਕਹੋ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਚਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਿਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। This is not your (Sardar Lal Singh) Bill. I am only requesting the Hon'ble Speaker for a time. If he does not allow, I will not speak. If he want that even the Members of Treasury Benches are not entitled to speak, then it is alright, we would not speak.

Mr. Speaker : Every Member has a right to speak on the Bill. For discussion, I have put this Bill to the House.

ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਿੱਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਵਧਾ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੰਬਲੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਰ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਹੀ ਦੇਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੀ ਕੰਸਰਨਡ ਮਨਿਸਟਰ ਕੁਝ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਣਗੇ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾ ਮੰਤਰੀ (ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਹੁਣ ਬਿੱਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਾਕੀ ਗੱਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ।

Mr. Speaker : Now the House will proceed to consider the Bill Clause by Clause.

Sub-Clause (2) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is-

That sub-Clause (2) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Clauses 2 and 3

Mr. Speaker : Question is -

That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Sub-Clause (1) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is -

That Sub-Clause (1) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Title

Mr. Speaker : Question is -

That Title be the Title of the Bill.

The motion was carried.

Mr. Speaker : Now Minister to move that the Bill be passed.

Minister for Local Government, parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : sir, I beg to move -

That the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill be passed.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Motion moved —

> That the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill be passed.

Mr. Speaker : Question is -

> That the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill be passed.

The motion was carried.

Mr. Speaker : Now Parliamentary Affairs Minister to move the next bill.

THE PUNJAB STATE LEGISLATURE (PREVENTION OF DISQUALIFICATION) AMENDMENT BILL, 2004.
(*Replacing Ordinance*)

Minister for Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to introduce the Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill.

Sir, I also beg to move —

> That the Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill be taken into consideration at once.

Mr. Speaker : Motion moved —

> That the Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill be taken into consideration at once.

Mr. Speaker : Discussion, if any. No.

Mr. Speaker : Question is —

> That the Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill be taken into consideration at once.

The motion was carried.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

(*Replacing Ordinance*)

Mr. Speaker : Now the House will proceed to consider the Bill Clause by Clause.

Sub-Clause (2) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is —

That Sub-Clause (2) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Sub-Clause 2 and 3

Mr. Speaker : Question is —

That Clause 2 and 3 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Sub-Clause (1) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is —

That Sub-Clause (1) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Title

Mr. Speaker : Question is —

That Title be the Title of the Bill.

The motion was carried.

Mr. Speaker : Minister to move that the Bill be passed.

Minister for Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to move —

That the Punjab State Legislative (Prevention of Disqualification) Amendment Bill be passed.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Motion moved —

That the Punjab State Legislative (Prevention of Disqualification) Amendment Bill be passed.

Mr. Speaker : Question is —

That the Punjab State Legislative (Prevention of Disqualification) Amendment Bill be passed.

The motion was carried.

THE SALARY AND ALLOWANCES OF LEADER OF OPPOSITIOIN IN LEGISLATIVE ASSEMBLY (AMENDMENT) BILL, 2004.

(Replacing Ordinance)

Minister for Local Government, and Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to introduce the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill.

Sir, I also beg to move —

That the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

(Discussion, if any)

Mr. Speaker : No discussion. O. K.

Mr. Speaker : Motion moved —

That the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislature Assembly (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

Mr. Speaker : Question is —

That the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislature Assembly (Amendment) Bill be taken into consideration at once.

The motion was carried.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Now, the House will proceed to consider the Bill clause by clause.

Sub-Clause (2) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is —

That Sub-Clause (2) of Clause 1 stand part of the Bill

The motion was carried.

Clause 2 and 3

Mr. Speaker : Question is —

That Clause 2 and 3 stand part of the Bill

The motion was carried.

Sub-Clause (1) of Clause 1

Mr. Speaker : Question is —

That Sub-Clause (1) of Clause 1 stand part of the Bill.

The motion was carried.

Title

Mr. Speaker : Question is —

That Title be the Title of the Bill.

The motion was carried.

Mr. Speaker : Minister to move that the Bill be passed.

Minister for Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to move —

That the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill be passed.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Mr. Speaker : Motion moved —

That the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill be passed.

Mr. Speaker : Question is —

That the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill be passed.

The motion was carried.

MOTION UNDER RULE 16

Mr. Speaker : Parliamentary Affairs Minister to move the motion.

Minister for Local Government, Parliamentary Affairs, Labour and Employment and Elections (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to move —

That the Vidhan Sabha (Assembly) at its rising this day shall stand adjourned *sine-die.*

Mr. Speaker : Motion moved —

That the Vidhan Sabha (Assembly) at its rising this day shall stand adjourned *sine-die.*

Yes, Sardar Bir Devinder Singh.

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਖਰੜ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ, ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਰਕੂਲੇਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੋ ਦਿਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਔਬਚਰੀ ਰੈਫਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਬੜੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ, ਤਵੱਕੁਆਤ ਹਨ ਔਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਕ ਮੰਦਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿੰਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਹਨ ਔਰ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੁਣ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਕਰਾਪ ਅਪ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਨਣ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੇ ਉਤੇ ਮੈਂ ਲਗਭਗ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ 30 ਸਵਾਲ ਆਪ ਜੀ ਪਾਸ ਭੇਜੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਤੇ 29 ਸਵਾਲ ਐਡਮਿਟ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰੀਆਂ 4 ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨਾਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਐਡਮਿਟ ਕੀਤੀ। ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਪਿਛਲੇ 206 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੇ ਸੁਹਾਣੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪੁੱਡਾ ਵਲੋਂ ਥਰੋ-ਅਵੇ ਪ੍ਰਾਈਸਿਜ਼ ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਹ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5 ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਐਡਮਿਟ ਕੀਤੀ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਅਚਾਨਕ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਸਾਈਨ ਡਾਈ ਐਡਜਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੋਸ਼ਨ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਸ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹਸ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ 30 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਔਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ, ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਸਦੇ ਪਿਛੇ ਇਕ ਪੀੜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਮਸਲੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਪਾਸ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਆਖਿਰ ਵਿਚ ਵਿਧੀਵਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਕਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਵੱਜੋਂ ਖਿਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਪਾਸ ਕਿਹੜੇ ਟੂਲਜ਼ ਹਨ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਔਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕੀ ਸਾਧਨ ਹਨ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਈਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਿਊਰੋਕਰੇਟ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਈਏ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪੀ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਊਰੋਕਰੇਟ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਾਈਂਡਲੀ ਬਰੀਫ ਰਖੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੋਸ਼ਨ ਤੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੇ ਹਾਲੇ ਟਾਈਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਉ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਟਾਈਮ ਬੋਲ ਲਵਾਂ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ 5 ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਅੱਗੇ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ, ਉਸਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੀ ਐਕਨੌਲਜਮੈਂਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੈਂ ਇਕੱਲੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਔਰ ਪੁੱਡਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 232 ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ, ਪੂਰੀਆਂ 232 ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਤੇ 40 ਵਾਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੀਮਾਈਂਡ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਇ ਮਿਹਰਬਾਨੀ, ਮੇਰੀ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿਉ। 5-5 ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹਾਂ ਤੇ ਆਖਿਰ ਮੈਨੂੰ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਪਾਸ ਪਨਾਹ ਲੈਣੀ ਪਈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਫਹਿਰਿਸਤ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇੰਟਰਵੀਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 3 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਖੇਦ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਕੋਈ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੋਈ ਚੁੱਕੇ ਨਾ, ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇ ਨਾ, ਅਸੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਨਾ ਸਕੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਿਥੇ ਜਾਈਏ। ਮੈਂਬਰ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਨਾ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਐਡਮਿਟਿਡ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਉਠਾਏ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਥੇ ਜਾਈਏ ? Where do we take up the issues? Do we perform our duties as an MLA? We just want to know. ਬ੍ਰੀਚ ਆਫ ਪ੍ਰਿਵਿਲੇਜ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਤੌਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਾਊਸ ਲਈ ਚੁਣ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਫੈਕਟਿਵਨੈੱਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਉਹ ਪਬਲਿਕ ਗਰੀਵੈਨਸਿਜ਼ ਇਥੇ ਉਠਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਅਕਸੈਪਟਿਡ ਚੈਨਲ ਹੈ। ਜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਤਰੀਕਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ 230 ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ-ਵਰਤ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਗਈ। ਪੁੱਡਾ ਧੜਾਧੜ ਕੌਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਕਵਾਇਅਰ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਸਲੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੇਰੀਅਨ ਹੋ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋ। ਮੈਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਸਟਾਇਲ ਹੈ, ਇਹ ਅੱਜ ਕਰੰਬਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। The Citadel of Parliamentary Democracy is crumbling day by day. The voice of democracy is being muffled. If members of the House are not allowed to raise the issues, ask the questions, despite being admitted, then what is the use of this democratic set-up. The House is going to adjourn *sine-die.* Motion has been moved. No step has been taken so far and what would be the fate

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

of those questions and Call Attentions. O.K. ਕੁਐਸਚਨ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਉਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀਜ਼ ਕਰਨੀਆਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। I want to know more information. We want to know from the Minister, using the right of supplementary. But I loose my right of supplementary. I loose my right of point of orders. Sir, I also loose my right to call attentions and also to all the matters of public importance. Therefore, we seek your intervention. Sir, kindly extend the time of the House. In this regard, I have also submitted a Resolution for discussion. ਉਹ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਡਿਸਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਹੀ ਤਾਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਸੀ। ਇਹ ਬੜੇ ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮਤਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਤਾ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਡਿਸਕਸ ਤਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਕੋ ਹੀ ਮਤਾ ਸੀ, ਨਾਨ-ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਵੀ ਡਿਸਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੇ ਇਸ ਸਿਟੇਡਲ ਨੂੰ ਕਰੰਬਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਓ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕਿਹੜਾ ਮਨਿਸਟਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਕੌਣ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਹੜੀ ਜਾਦੂ ਦੀ ਛੜੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਹੜਾ ਮਾਪ-ਦੰਡ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਿਸਟਰ ਇਫੈਕਟਿਵਲੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਹਾਊਸ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਬੈਠਕਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਥੀਆਂ ਜਾਣ। ਜੇ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਾਊਸ ਨੇ 10 ਦਿਨ ਚੱਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂਬਰ ਮਤੇ ਵੀ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਬਿਜਨਿਸ ਵੀ ਡਿਸਕਸ ਕਰਨਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕੰਪਰੋਮਾਈਜ਼ ਕਦੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਕ ਹੈ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਐਸਚਨਜ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਕੱਟੋ। ਦੂਸਰਾ, ਨਾਨ-ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਬਿਜਨਿਸ ਤੇ ਕਦੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਪਿਛਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਡਿਸਕਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾ ਕੇ ਜੋ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਲ ਰਿਕੁਆਇਰਮੈਂਟ ਸੀ, ਉਹ ਟੈਕਨੀਕਲਿਟੀ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਅਗਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਉਣਾ। In one day's Session, there was no question hour, just 2 hours discussion. It is a mockery of Democracy and, therefore, I would appeal you kindly to consider it seriously. ਇਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਕਿਹੜੀ ਐਸੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਛੁਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਔਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ]

ਜੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਵਿੱਚ ਡਿਬੇਟ ਦਾ ਵਿਸੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਡਿਬੇਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਊਸ ਦੀਆਂ ਡਿਬੇਟਸ ਕਰਟੇਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਈਨੇ-ਡਾਈ ਮੋਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਕਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਲਓ, ਇਕ ਦਿਨ ਨਾਲ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਲੈ ਲਓ। ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਦਾ ਟਾਈਮ ਕਰਟੇਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, 5-7 ਸਵਾਲਾਂ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰ ਲਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਰਹਿ ਜਾਊਗੀ ਸਾਡੀ ਵੀ ਰਹਿ ਜਾਊਗੀ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਵੀ ਰਹਿ ਜਾਊਗੀ। ਇਹ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ,
ਮੇਰਾ ਵੀ ਭਰਮ ਰਹਿ ਜੂ,
ਇੱਕ ਬੰਦ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਕੋਰਾ ਸਫਾ ਦੇ ਦੇ।

RULING BY THE SPEAKER

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਨਿਭਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਚੇਅਰ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਜਰਵੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਲੇਕਿਨ ਮੇਰੀ ਆਬਜਰਵੇਸ਼ਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾਂ ਲੈਜਿਸਲੇਚਰ ਹਾਂ। 35-40 ਸਾਲ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ 7 ਵਾਰ ਮੈਂ ਇਲੈਕਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਔਰ ਏਨੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਖੁਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਇਲੈਕਟਿਡ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਆਪਣੀ ਗੱਲ, ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਾਲੀ ਦੋਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਵਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਪਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਹਿਣ। ਅਗਰ ਉਹ ਕੋਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦੇ, ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਔਰ ਫਿਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਮਿਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਲਿਮਿਟ ਮੁਕਰਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਏਨੀਆਂ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਟੇਟਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਮੈਂ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸੀਆਂ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਹੋਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਆਪਣੀ ਗੱਲ, ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਔਰ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਿਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਐਗਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਔਰ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਸਤੇ ਰੂਲਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਵਾਵਾਂਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਊਜ਼ ਲਵਾਂਗਾ। ਅਗਰ ਬਾਕੀ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੂਲਜ਼ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਜ਼ ਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਜਨੈਸ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵੀ ਰੋਲ ਹੋਏਗਾ, ਅਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇਖੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਹਾਊਸ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇ। ਸੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਘੱਟ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਟੈਂਡੈਂਸੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕੇ, ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਜਨੈਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਟਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਏਨੀ ਗਿਣਤੀ ਤੱਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਸਕੀਏ, ਜਿਸ ਲਈ ਰੂਲਜ਼ ਬਣ ਸਕਣ, ਕੋਈ ਕਇਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਸਕੇ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕੇ ਔਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਸੋ, ਸਾਈਨੇ-ਡਾਈ ਮੋਸ਼ਨ ਮੂਵ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਈਨੇ-ਡਾਈ ਮੋਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣ।

MOTION UNDER RULE -16 *(Resumption)*

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੈਸ਼ਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਤਾਅਲੁੱਕ ਹੈ, ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਜਨੈਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਲੈਜੀਸਲੇਟਿਵ ਬਿਜਨੈਸ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਬਿੱਲ ਹੀ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ, ਇਕ ਸਿਟਿੰਗ ਦਾ ਲਗਭਗ 70 ਤੋਂ 75 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਬਿਜਨੈਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਚਲਾਉਣਾ ਮਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ। ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ, ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ, ਅੱਗੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ ਐਡਰੈਸ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੈਸ਼ਨ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਚਲਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪੀਕਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਰਿਕੂਮੈਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਲਜ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਰੂਲ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਕਰੋਗੇ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ, ਗੱਲ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਲੇਕਿਨ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਰੂਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ, ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਾਲ ਅਟੈਂਸਨ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਜੋ ਵੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਬਿਜਨੈਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਮੰਤਰੀ]

ਬੁਲਾਉਣਾ ਸਾਡੀ ਮਜਬੂਰੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਚਲੇ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੋਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਕ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਮਨਿਸਟਰ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬਿਜਨੈਸ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਨੈਸ ਕਰੀਏਟ ਕਰਨਾ, ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣਾ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਪਿੱਲ-ਓਵਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅੱਧੇ ਅੱਜ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਅੱਧੇ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਕਾਲ-ਅਟੈਂਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਰੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਮੰਤਰੀ ਮੋਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਨ।

Minister for Parliamentary Affairs, Local Government Labour and Employment and Election (Chaudhary Jagjit Singh) : Sir, I beg to move -

> That this House at its rising this day shall stand adjourned *sine-die.*

Mr. Speaker : Motion moved -

> That this House at its rising this day shall stand adjourned *sine-die.*

Mr. Speaker : Question is -

> That this House at its rising this day shall stand adjourned *sine-die.*

> *The motion was carried.*

Mr. Speaker : Now the House stands adjourned *sine-die.*

*11.59 A.M. (The Sabha*then adjourned *sine-die.)*

6907/PVS—Govt. Press, U.T., Chd.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

© 2004

Published under the authority of the Punjab Vidhan Sabha and printed by the Controller, Printing & Stationery, U.T. Chd.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ANNEXURE

To

PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

Wednesday, the 15th December, 2004

Vol. VIII-No. 2

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Page
Unstarred Questions (Converted as such from being Starred Questions) and Answers.	(2)1

Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh.

Price : Rs._________

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;

PUNJAB VIDHAN SABHA

Wednesday, the 15th December, 2004

ANNEXURE

This Annexure contains Unstarred Questions (Converted as such from being Starred Questions) and Answers for the meeting dated 15th December, 2004.

UNSTARRED QUESTIONS (CONVERTED AS SUCH FROM BEING STARRED QUESTIONS) AND ANSWERS.

ਵਜ਼ੀਫੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਬਜਟ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ

*996. (ਸੀ.ਯੂ.) **ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ** : ਕੀ ਭਲਾਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਲ 2004-05 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਫੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਵੰਡੀ ਗਈ ?

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਕੰਵਲ ਕੌਰ : ਸਾਲ 2004-05 ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਲਈ 42.03 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਬਿਆਲੀ ਕਰੋੜ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਕਮ ਮਖਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਤੀ 30-11-2004 ਤੱਕ 1.89 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਇਕ ਕਰੋੜ ਉਨਾਨਵੇਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਬਜਟ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ

***997. (ਸੀ.ਯੂ.) (1) ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ**
(2) ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ : ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲ 2004-05 ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨਾ ਬਜਟ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ?

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਕੰਵਲ ਕੌਰ : (ੳ) ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਾਸਤੇ ਸਾਲ 2004-05 ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ 24,461.74 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (244 ਕਰੋੜ 62 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਬਜਟ (ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਨਾਨ ਪਲਾਨ) ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਮਿਤੀ 30-11-2004 ਤੱਕ 82,30.17 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (82 ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ।

(ਅ) ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਸਾਲ 2004-05 ਲਈ ਬਜਟ 11575.28 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (115 ਕਰੋੜ 75 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਨਾਨ ਪਲਾਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 4228.31 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (42 ਕਰੋੜ 28 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਮਿਤੀ 30-11-2004 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ।

ਸਰਾਏ-ਕਾ-ਪੱਤਣ ਵਿਖੇ ਤਖਤਿਆਂ ਦਾ ਪੁਲ (ਫਲੋਟਿੰਗ ਬ੍ਰਿਜ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ

***998. (ਸੀ.ਯੂ.) ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ** : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ ਵਿਚ, ਬੁੰਗਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਸਰਾਏ-ਕਾ ਪੱਤਣ ਵਿਖੇ ਸਤਲੁਜ ਤੋਂ ਤਖਤਿਆਂ ਦਾ ਪੁਲ (ਫਲੋਟਿੰਗ ਬ੍ਰਿਜ) ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੜ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਹਾਂ ਜੀ, ਤਖਤਿਆਂ ਦਾ ਪੁਲ 15-6-2004 ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਹ ਪੁਲ ਹਰ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਬਰਸਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਪੁਲ ਦੁਬਾਰਾ 6-12-2004 ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਬੁਢਾਪਾ/ਵਿਧਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਬਜਟ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ

***1006. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ** : ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ--

(ੳ) ਸਾਲ 2003-2004 ਲਈ ਬੁਢਾਪਾ/ਵਿਧਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ;

(ਅ) ਸਾਲ 2004-05 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਕਿਨੇ ਲਾਭ ਪਾਤਰ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ?

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਕੰਵਲ ਕੌਰ : (ੳ) ਸਾਲ 2003-04 ਲਈ ਬੁਢਾਪਾ/ਵਿਧਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਕੁਲ 184,42.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਕੇਵਲ 184 ਕਰੋੜ 42 ਲੱਖ ਰਪਏ) ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮਖਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 139,13.77 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਕੇਵਲ 139 ਕਰੋੜ 13 ਲੱਖ 77 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ।

(ਅ) ਸਾਲ 2004-05 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਰ ਲਾਭ ਪਾਤਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ-'ੳ' ਤੇ ਹੈ ਜੀ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ]

ਅਨੁਲੱਗ- 'ੳ'

ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸਾਲ 2004-05 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ	ਵਿਧਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ	ਕੁੱਲ ਜੋੜ
1	2	3	4	5
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ..	72,841	6,634	79,475
2.	ਬਠਿੰਡਾ ..	41,853	8,558	50,411
3	ਫਰੀਦਕੋਟ ..	17.100	3,891	20,991
4.	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ..	48,035	8,788	56,823
5.	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ..	18,883	3,418	22,301
6.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ..	81,804	12,067	93,871
7.	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ..	47,066	10,344	57,410
8	ਜਲੰਧਰ ..	67,514	9,898	77,512
9.	ਕਪੂਰਥਲਾ ..	38,099	3,780	41,879
10.	ਲੁਧਿਆਣਾ ..	69,264	12,872	82,136
11.	ਮਾਨਸਾ ..	31,783	4,655	36,438

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

1	2	3	4	5
12.	ਮੋਗਾ ..	48,512	7,072	55,584
13.	ਮੁਕਤਸਰ ..	33,034	5,420	38,454
14.	ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ..	30,134	5,732	35,866
15.	ਪਟਿਆਲਾ ..	50,575	9,411	59,986
16.	ਰੋਪੜ ..	44,410	7,150	51,560
17.	ਸੰਗਰੂਰ ..	50,623	9,417	60,040
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ ..	7,91,630	1,29,107	9,20,737

"ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ" ਲਈ ਬਜਟ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ

***1007. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ:** ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ--

(ੳ) ਸਾਲ 2003-04 ਲਈ "ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ" ਲਈ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ?

(ਅ) ਸਾਲ 2004-05 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਕਿੰਨੇ ਲਾਭ ਪਾਤਰ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ?

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਕੰਵਲ ਕੌਰ : (ੳ) ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ (ਹੁਣ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ) ਤਹਿਤ ਸਾਲ 2003-04 ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 1,99,95,800/- ਰੁਪਏ (ਇਕ ਕਰੋੜ ਨੜਿਨਵੇਂ ਲੱਖ, ਪਚੰਨਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰ, ਅੱਠ ਸੌ ਰੁਪਏ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੀ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ]

(ਅ) ਸਾਲ 2004-05 ਦੌਰਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ (30-11-2004) ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ-ਵਾਰ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਲੱਗ 'ੳ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

ਅਨੁਲੱਗ- 'ੳ'

ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਾਲ 2004-05 ਦੌਰਾਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ-ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ :--

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ		ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਮਿਤੀ 30-11-2004)
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	..	2,134
2.	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	..	210
3.	ਕਪੂਰਥਲਾ	..	390
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	..	2,734

ਚਾਟੀਵਿੰਡ ਗੇਟ ਤੋਂ ਤਰਨ-ਤਾਰਨ ਸੜਕ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

*1011. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਚਾਟੀਵਿੰਡ ਗੇਟ ਤੋਂ ਤਰਨ-ਤਾਰਨ ਤਕ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਹਾਂ ਜੀ, ਐਮ. ਓ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਂਡ ਐਚ. ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਉਪਰੰਤ ਕੰਮ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 30-04-2005 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਗੱਡੀਆਂ ਉਪਰ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

***1012. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ :** ਕੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੀ-ਕੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ, 2004 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ. ਪੀ. : ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਨੁਲੱਗ-'ਏ' ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਗੱਡੀਆਂ ਲਈ ਸਟਿੱਕਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਿਤੀ 1-1-2004 ਤੋਂ 9-12-2004 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 479 ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ 86 ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ । ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 315 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਤੇ ਜਗਦੀ ਬੁਝਦੀ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਨੁਲੱਗ- 'ਏ' ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

[ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ]

ਅਨੁਲੱਗ-'ਏ'

List of dignitaries who have been authorized to use Red Light to the front a top of their official vehicles.

1. Vice President.
2. Governors and Lt. Governors when outside their States they will not fly their special standard when outside their States.
3. Rulers of former Indian States.
4. Head of India Missions Abroad in the countries to which they are accredited.
5. The Speakers of the Lok Sabha.
6. Chief Justice of India.
7. Cabinet Ministers and Ministers of State of the Union.
8. Deputy Chairman of the Rajya Sabha.
9. Deputy Speaker of the Lok Sabha.
10. Chairmen/Speakers of State Legislatures.
11. Chief Justices of High Courts.
12. Cabinet Ministers in States.
13. Deputy Ministers of the Union.
14. Government Deputy Chief Whips in Rajya Sabha/Lok Sabha.
15. Ministers of State in the States.
16. Speakers of the Legislative Assemblies in the Union Territories.
17. Ministers of the Union Territories.
18. Deputy Chairmen/Deputy Speakers of the State Legislatures.
19. Deputy Ministers in the States.
20. Deputy Speakers of Legislative Assemblies in Union Territories.
21. Deputy Ministers of the Union Territories.
22. Judges of the Supreme Court of India.
23. Judges of the Punjab and Haryana High Court.
24. Registrar of the Punjab and Haryana High Court.
25. District and Sessions Judges in the State of Punjab.
26. Chairmen and Members of Various Commissions who have given the status of Judges of Punjab and Haryana High Court.
27. Chief Secretary.
28. Advocate General, Punjab.
29. Chairman, Punjab Public Service Commission.
30. Financial Commissioners.
31. Principal Secretaries.
32. Director General of Police.
33. Inspector General of Police (Zonals) (within their charge)
34. Commissioners of Divisons (within their charge).
35. Deputy Commissioners (within their charge).
36. Deputy Inspector General of Police (within their charge).

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

37. Senior Superintendents of Police (within their charge).
38. Members of Parliament.
39. Members of Legislative Assembly, Punjab.
40. President and office bearers of Shiromani Gurdwara Parbhandak Committee.
41. Additional District Magistrates/Sub Divisional Magistrates/Executive Magistrates.
42. Police officers not below the rank of Deputy Superintendent of Police (on Enforcement duty).
43. Officers of the Transport Department (Non-Commercial Wing) not below the rank of Assistant District Transport Officer (On Enforcement duty).
44. Officers of the Excise and Taxation Department not below the rank of Excise and Taxation Officer (on Enforcement duty).
45. Officers of the Food & Supplies Department not below the rank of District Food & Supplies Officer (DFSO) (On Enforcement duty)
46. President of the State Consumer Disputes Redressal Commission, Punjab.
47. Vice Chancellor, Punjab Agriculture University, Ludhiana.
48. Vice Chancellor, Punjab University, Chandigarh.
49. Vice Chancellor, Punjabi University, Patiala.
50. Vice Chancellor, Guru Nank Dev University, Amritsar.
51. Vice Chancellor, Baba Farid Medical University, Faridkot.
52. Vice Chancellor, Baba Sahib Ambedkar Technical University, Jalandhar.
53. Advisor to the Chandigarh Administration.
54. Home Secretary, Union Territory, Chandigarh.
55. Finance Secretary, Union Territory, Chandigarh.
56. Inspector General of Police, Union Territory, Chandigarh.
57. Deputy Commissioner, Union Territory, Chandigarh.
58. Senior Superintendent of Police, Union Territory, Chandigarh.
59. Officer of the office of Central Excise Chandigarh I & II not below the rank of Deputy Commissioner (On Enforcement duty).
60. One Private vehicle carrying Members of Legislative Assembly.
61. Chairmen of Boards/Corporations of State of Punjab.
62. Jethedars of Five Holy Takhats namely Sri Akal Takhat Sahib Amritsar, Takhat Sri Kesgarh Sahib, Anandpur Sahib, Takhat Sri Damdama Sahib, Talwandi Sabo, Takhat Sri Patna Sahib, Patna (Bihar), Takhat Sri Hazoor Sahib, Nander (Maharashtra) and respected Head Granthi of Holy Sri Darbar Sahib, Amritsar, within the territorial limits of the State of Punjab.
63. Secretary, Punjab Vidhan Sabha, Chandigarh.
64. The Vice Chancellor, Punjab Agriculture University, Ludhiana.
65. The Mayors, Municipal Corporations of the State of Punjab.
66. Sh. N.S. Vasant, Advisor (Energy) to Government of Punjab.
67. Commissioner of Income Tax, U.T. Chandigarh, also having jurisdiction over District Ropar of Punjab.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ]

68. Presidents of all Political Parties recognised for Punjab.
69. Members of Punjab Public Service Commission.
70. Members of the Income Tax Appellate Tribunal posted in Chandigarh and Amritsar.
71. Officers of the Indian Administrative Service who are working as Administrative Secretaries to Government Punjab.
72. Sant Baba Mann Singh, Chief Dera Phool, Ropar for three private vehicles bearing No. HR-41-A-1284, HR-41-A-1384, and HR-41-B-0084.
73. Commissioner of Income Tax, Patiala.
74. The Accountant General (Audit), Punjab.
75 Vice Chancellors of All Universities.
76. Commissioner of Income Tax (Appeals) Chandigarh.
77. Chairmen, Improvement Trust, Amritsar, Patiala and Jalandhar.
78. All the OSD's attached with Hon'ble Chief Minister, Punjab.
79. Deputy Director (Enforcement) Directorate of Foreign Exchange, Govt. of India.
80. Commissioner, Customs, Amritsar.

ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੇਖੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ

*1013. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰੇ ਆਈ.ਏ.ਐਸ./ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ./ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ./ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੇਖੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੇਖੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ?

(ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ।)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ, ਬੁਢਲਾਡਾ ਦੇ ਮੇਨ-ਯਾਰਡ ਵਿਚੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ

*1019. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਹਰਬੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾਤੇਵਾਸ : ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ, ਬੁਢਲਾਡਾ ਦੇ ਮੇਨ ਯਾਰਡ ਵਿਚੋਂ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ 68 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਬੁਢਲਾਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਬੁਢਲਾਡਾ ਵਿਖੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ 90.98 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । 30.05 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੇ 4.90 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਜੋ ਲਗਾਣੀ ਸੀ, ਵਿਚੋਂ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਬਕਾਇਆ ਕੰਮ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

*1020. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਹਰਬੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾਤੇਵਾਸ : ਕੀ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2003-2004 ਲਈ ਜਵਾਹਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ 25% ਹਿੱਸਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਹਾਂ ਜੀ, ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ । ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਫੰਡ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਮਿਤੀ 7-7-2003, 8-9-2003 ਅਤੇ 30-10-2003 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸੁੱਕੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨਾ ਕਰਨਾ

*1021. (ਸੀ.ਙ.) **ਕੈਪਟਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ** : ਕੀ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕਾਂ/ਨਹਿਰਾਂ/ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸੁੱਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਜਾਂ ਤੂਫਾਨਾਂ ਕਾਰਨ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਡਿੱਗੇ ਦਰਖਤਾਂ ਤੋਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਜੋਸਨ : ਸੜਕਾਂ/ਨਹਿਰਾਂ/ਰੇਲਵੇ ਪਟੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤੀ ਰੁੱਖ ਸਮੇਤ ਮਰੇ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਰੁੱਖ ਨਿਲਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਣ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਰੁੱਖ ਖੇਤਰੀ ਅਮਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਰੋਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਨਜਾਇਜ਼ ਕਟਾਈ ਦੇ ਫਿਰ ਵੀ ਵਾਪਰੇ ਇੱਕਾ ਦੁੱਕਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਵਣ ਪਟੜੀਆਂ ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 241.42 ਲੱਖ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ । ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਨਾਲ ਡਿੱਗੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

ਰਈਆ-ਬਟਾਲਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

*1022. (ਸੀ.ਙ.) **ਕੈਪਟਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ** : ਕੀ ਲੋਕ ਰਾਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਰਈਆ-ਬਟਾਲਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ?

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੀ. ਓ. ਟੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ/ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਈਆ ਤੋਂ ਬਟਾਲਾ ਸੜਕ ਵੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ।

Payment of Industrial Subsidy

***1026.(C.U.) Shri Jugal Kishore Sharma :** Will the Chief Minister be pleased to state the total amount of Industrial subsidy due for payment to the industrialists in Punjab together with the steps taken/proposed to be taken by the Government to clear the payment of this subsidy and the time by which it is likely to be done ?

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 5,592 ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ 550/- ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਦਾਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ । ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪੇਦਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟਰੇਡੇਵਲ ਅਤੇ ਕਨਵਰਟੀਵਲ ਬਾਂਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ । ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਇਕ ਹਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 293 (3) ਅਧੀਨ ਬਾਂਡ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ । ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਬਾਂਡਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਸੰਭਵ ਹੋਣਗੇ ।

ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚਹੁੰ-ਮਾਰਗੀ ਬਣਾਉਣਾ

***1027. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ :** ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚਹੁੰ-ਮਾਰਗੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ । ਐਮ. ਓ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਂਡ ਐਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲੰਧਰ-

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

[ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ]

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚਹੁੰ ਮਾਰਗੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡਿਆ (ਐਨ. ਐਚ. ਏ. ਆਈ.) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੀ ।

ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨਾ

***1028. (ਸੀ.ਖ਼ੁ.) ਸਰਦਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹਾ** : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਰਾਏਕੋਟ-ਜਗਰਾਓਂ ਸੜਕ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਅਖਾੜਾ ਅਤੇ ਭਾਮੀਪੁਰਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਲਿੰਕ-ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਨਹੀਂ ਜੀ ।

ਮੋਗਾ-ਜ਼ੀਰਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

***1030. (ਸੀ.ਖ਼ੁ.) ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਲੋਕ ਕਾਰਜ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਮੋਗਾ-ਜ਼ੀਰਾ, ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ ਤੋਂ ਜਲਾਲਾਬਾਦ-ਕੋਕਰੀ ਕਲਾਂ-ਗਾਲਿਬ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ?

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਹਾਂ ਜੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਬਾਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਰ. ਆਈ. ਡੀ. ਐਫ.-10 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Repair of Roads in District Moga

***1031 (C.U.) Sardar Tota Singh, M.L.A. :** Will the Public Works (B&R) Minister be pleased to state whether the Government proposes to repair the roads from Bagha Purana to Nihal Singh Wala and Bagha Purana to Mudki in District Moga; if so, when ?

ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ : ਹਾਂ ਜੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਬਾਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਰ. ਆਈ. ਡੀ. ਐਫ.-10 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

***1032. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਮਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ:-

(ੳ) ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੜੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਜੁਲਾਈ, 2004 ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ;

(ਅ) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਦਾ ਉੱਤਰ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਨਾਰਮਜ਼ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਹੈ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ?

ਸਰਦਾਰ ਅਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ : (ੳ) ਨਹੀਂ ਜੀ ।

(ਅ) ਨਹੀਂ ਜੀ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਲੈਂਡ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ

***1033. (ਸੀ.ਯੂ.) ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ** : ਕੀ ਮਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਰਨੋ ਅਤੇ ਅਰਨੇਤੂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਲੈਂਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ : 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਅਰਨੋ ਅਤੇ ਅਰਨੇਤੂ, ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ, ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜੰਗਲ ਕੱਟ ਕੇ ਪਿੰਡ ਅਰਨੋ ਅਤੇ ਅਰਨੇਤੂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਹੱਕ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

3185/13-5-2005--305 ਕਾਪੀਆਂ--ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਪਟਿਆਲਾ ।

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

© 2005

Published under the authority of the Punjab Vidhan Sabha and printed by the Controller, Printing and Stationery, Punjab, Chandigarh at Pb. Govt. Press, Patiala.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

RESUME

OF

BUSINESS TRANSACTED

BY THE

PUNJAB VIDHAN SABHA

DURING

THE EIGHTH WINTER SESSION, 2004

WITH

APPENDICES CONTAINING DAILY BULLETINS AND COMMITTEES OF THE VIDHAN SABHA

PUNJAB VIDHAN SABHA SECRETARIAT, CHANDIGARH
MARCH, 2005

Rs 1 1 9 - 0

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

PREFACE

The following pages contain Resume of Business transacted by the Twelfth Vidhan Sabha during its Eighth Winter Session, 2004, held on the 14th and 15th December, 2004 together with the Bulletins issued daily after the adjournment of each sitting of the Sabha.

2. It is hoped that this publication would be found useful by the Members and others who may wish to know in detail what work was done each day by the Vidhan Sabha in the above mentioned Session.

3. Any suggestion for further improvement of this publication in future would be very gratefully welcomed.

CHANDIGARH:
The 17th March, 2005.

NACHHATTAR SINGH MAVI,
SECRETARY.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

TABLE OF CONTENTS

Sr. No.	Subject		Page(s)
1	Summoning, Sittings and Prorogation of the Vidhan Sabha	..	1
2	Programme Observed	..	2
3	Panel of Chairmen	..	4
4	Obituary References	..	5
5	Legislation	..	6
6	Synopsis of Bills passed by the Vidhan Sabha	..	9
7	Papers Laid	..	11
8	Adjournment Motion	..	15
9	Other Motion	..	16
10	Call Attention Notices under Rule 66	..	17
11	Statements by Ministers	..	18
12	Comparative Statement of Speeches made and Time Taken	..	19
13	Figures relating to Questions	..	20
14	Questions Statement	..	21
15	Statement showing the number of Starred Questions answered, datewise and party-wise	..	22
16	Statement showing the number of Starred Questions deemed to have been answered under Rule 38, datewise and partywise	..	23
17	Statement showing the number of Starred Questions in the names of different Ministers, date-wise	..	24
18	Statement showing the number of Starred Questions postponed, datewise and partywise	..	25
19	Walk out	..	26
20	Ruling given by the Speaker	..	27
21	Observation made by the Speaker	..	28
	APPENDIX-I		
22	Bulletins pertaining to Eigth Session, 2004	..	29
	APPENDIX-II	..	39
23	Committees	..	39
24	Index	..	(i)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

1. SUMMONING, SITTINGS AND PROROGATION OF THE VIDHAN SABHA

The Twelfth Punjab Vidhan Sabha was summoned by an Order of the Governor, dated the 29th Novermber, 2004 to meet for its Eighth (8th) Session in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Chandigarh, at 2-00 P.M. on 14th December, 2004 and it also met on the 15th December, 2004, when it adjourned *sine-die*. It was later prorogued by an Order of the Governor, dated the 31st December, 2004.

During the Session, the Sabha held two sittings.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

2. PROGRAMME OBSERVED

Date	Programme observed
Tuesday, the 14th December, 2004 (2.00 P.M. to 2.52 P.M.)	Obituary references to the deaths of—
	1. Shri Jagir Singh Dard, Ex-M.P. and Ex-M.L.A., Punjab;
	2. Shri Hans Raj Sharma, Ex-Minister Punjab;
	3. Shri Surinder Pal Singh Ex-M.L.A., Punjab;
	4. Smt. Roop Rani, Ex-M.L.A., Punjab;
	5. Shri Harbans Singh, Ex-Chief Justice, Punjab and Haryana High Court;
	6. Shri Baldev Sahai, Freedom Fighter ;
	7 Giani Kashmir Singh, Freedom Fighter ;
	8. Shri Pritam Singh, Freedom Fighter;
	9. Shri Surjit Singh, Freedom Fighter;
	10. Shri Kultar Singh, Freedom Fighter;
	11. Shri Harbhajan Singh Yogi, Sikh Missionary and Yoga Preacher;
	12. Shri Sarwan Singh Bir, Historian; and
	13. Sardar Surjan Singh Thekedar.
Wednesday, the 15th December, 2004 (10.00 A.M. to 11.59 P.M.)	(I) <u>LEGISLATIVE BUSINESS</u>
	1. The Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill, 2004. (Passed)
	2. The Punjab Pay Scales of Teachers Bill, 2004. (Passed)
	3. The Punjab Agricultural Produce Market (Amendment) Bill, 2004. (Passed)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Date	Programme observed
	4. The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill, 2004. (Passed)
	5. The Salary and Allowances of Leader of the Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill, 2004. (Passed)
	(II) Motion under Rule 16 regarding adjournment of the Assembly *sine-die*. (Carried)

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

3. PANEL OF CHAIRMEN

On the 3rd December, 2004, the Speaker nominated the following Members on the Panel of Chairmen under Rule 13(1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) :—

1. Chaudhary Santokh Singh;
2. Shri Khushhal Behl;
3. Sardar Balwinder Singh Bhunder, and;
4. Shri Tikshan Sud;

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

4. OBITUARY REFERENCES

References to the deaths of the following were made by the Deputy Chief Minister and other Members on the 14th December, 2004 :—

1. Shri Jagir Singh Dard, Ex-M.P. and Ex-M.L.A., Punjab;
2. Shri Hans Raj Sharma, Ex-Minister, Punjab ;
3. Shri Surinder Pal Singh, Ex-M.LA., Punjab ;
4. Smt. Roop Rani, Ex-M.L.A., Punjab ;
5. Shri Harbans Singh, Ex-Chief Justice, Punjab and Haryana High Court;
6. Shri Baldev Sahai, Freedom Fighter ;
7. Giani Kashmir Singh, Freedom Fighter ;
8. Shri Pritam Singh, Freedom Fighter ;
9. Shri Surjit Singh, Freedom Fighter ;
10. Shri Kultar Singh, Freedom Fighter ;
11. Shri Harbhajan Singh Yogi, Sikh Missionary and Yoga Preacher;
12. Shri Sarwan Singh Bir, Historian; and
13. Sardar Surjan Singh Thekedar.

The Deputy Speaker associated himself with the sentiments expressed by the Members in the House. The Members stood in silence for two minutes as a mark of respect to the memory of the deceased .

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

5. LEGISLATION

The Sabha transacted Legislative Business on 15th Dec., 2004.

I. Official Bills

The Sabha passed 5 Bills in all (*See* Table).

II. Non-Official Bills

Nil

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

TABLE

Sr. No.	Title of the Bill	Minister Introducing	Date of Introduction	Date of Consideration	Number of Speeches				Time taken in minutes				Amendment proposed				Amendments not moved/withdrawn/held out of order/leave refused				Amendments carried				Total Time taken in minutes for the disposal of the Bill	Date of Passing	Remarks
					Try.	SAD	BJP	IND	Try.	SAD	BJP	IND	Try.	SAD	BJP	IND	Try.	SAD	BJP	IND	Try.	SAD	BJP	IND			
1.	The Punjab Legislative Assembly Speaker's and Sarlaries (Amendment) Bill, 2004	Parliamentary Affairs Minister	15-12-04	15-12-04	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	15-12-04	
2.	The Punjab Pay Scales of Teacher Bill, 2004	Finance Minister	15-12-04	15-12-04	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	15-12-04	
3.	The Punjab Agricluture Produce Markets (Amendment) Bill, 2004	Parliamentary Affairs Minister	15-12-04	15-12-04	1	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	15-12-04	
4.	The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill, 2004	Parliamentary Affairs Minister	15-12-04 ~~Minister~~	15-12-04	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	15-12-04	
5.	The Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill, 2004	Parliamentary Affairs Minister	15-12-04	15-12-04	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	15-12-04	

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;

6. SYNOPSIS OF BILLS PASSED BY THE VIDHAN SABHA

1. The Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill, 2004.

(Introduced and passed on the 15th Dec., 2004).

This Bill seeks to amend the principal Act so as to make provision for reimbursement of Rs. 1,20,000/- per annum instead of Rs. 10,000/- per mensem to Speaker and Deputy Speaker for payment of Telephone Bills installed in their constituency or at Chandigarh so as to facilitate them carrying forward of the balance of entitlement to cater for eventualities where payment in any month exceeds Rs. 10,000/-.

2. The Punjab Pay Scales of Teachers Bill, 2004.

(Introduced and passed on the 15th Dec., 2004).

This Bill replaces the Punjab Pay Scales of Teachers Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 11 of 2004) which was promulgated to remove the disparity amongst the teachers performing the same duties on the same post and to protect the payments already made to the teachers up to 31st Dec., 1985 in pursuance of the decision of various Courts so that no undue hardship is caused to the teachers at large and to avoid multiple litigation.

3. The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill, 2004.

(Introduced and passed on the 15th Dec., 2004).

This Bill replaces the Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 12 of 2004) which was promulgated to amend the principal Act so as to further extend the period of re-constitution of Market Committees beyond the period of two years from the date of its supersession as earlier provided in the Act.

4. The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill, 2004.

(Introduced and passed on the 15th Dec., 2004).

This Bill replaces the Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 13

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

of 2004) which was promulgated to amend the Principal Act to include the Office of the Chief Parliamentary Secretary as office of no profit.

5. The Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill, 2004.

(Introduced and passed on the 15th Dec., 2004).

This Bill replaces the Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 14 of 2004) which was promulgated to amend the Principal Act so as to provide that the Leader of Oppostion in Legislative Assembly be exempted from the payment of Income Tax as in the case of Cabinet Ministers and his Income Tax should be paid by the State Government itself.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

7. PAPERS LAID

Sr. No.	By whom laid	Date on which laid	Subject
1	2	3	4
1.	Minister for Parliamentary Affairs	15-12-2004	1. (i) The Punjab Pay Scales of Teachers Ordinance 2004 (Punjab Ordinance No. 11 of 2004) ; (ii) The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 12 of 2004) ; (iii) The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 13 of 2004) ; and (iv) The Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 14 of 2004). as required under Article 213(2)(a) of the Constitution of India.
			2. The Audit Report on the Accounts of Punjab Financial Corporation for the year 2001-2002, as required under Section 37(6) of the Punjab State Financial Corporation Act, 1951.
			3. The Annual Report of the Punjab State Hosiery and Knitwear Development Corporation Limited for the year 2000-2001, as

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

1	2	3	4
			required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.
			4. The 37th Annual Report and Accounts of the Punjab Agro Industries Corporation Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.
			5. The 15th Annual Report of the Punjab State Forest Development Corporation Ltd. for the year 1997-98 alongwith Statement showing the reasons for delay in laying of the said Report, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.
			6. The Annual Report and Balance Sheet of the Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation for the year 2002-2003, as required under Section 27(6) of the Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation Act, 1976.
			7. The 1st, 2nd and 3rd Annual Reports for the years 1995-1996, 1996-97 and 1997-1998 in respect of Punjab State Bus Stand Management Company Limited, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

1	2	3	4
			8. The Annual Statement of Accounts of Punjab State Electricity Board for the year 2002-2003 alongwith Statement showing the objects for placing the above said Report, as required under Section 69(5) of the Electricity (Supply) Act, 1948.
			9. The Annual Report of Punjab Police Housing Corporation Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.
			10. The Financial Statement of the Punjab School Education Board for the years 2000-2001, 2001-2002 and 2002-2003, as required under Section 19(5) of the Punjab School Education Board Act, 1969.
			11. The 35th Annual Report of Punjab State Industrial Development Corporation Limited for the year 2000-2001, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.
			12. The Punjab Privately Managed Recognised Schools Employees (Security of Service) (Second Amendment) Rules, 2004, as required under Section 15(3) of the Punjab Privately Managed

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

1	2	3	4
			Recognised Schools Employees (Security of Service) Act, 1979.
			13. The Audit Report on the Accounts of Punjab Financial Corporation for the year 2002-2003, as required under Section 37(6) of the Punjab State Financial Corporation Act, 1951.
			14. The Annual Reports of the Punjab State Board of Technical Education and Industrial Training for the years 1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002 and 2002-2003 alongwith Statement showing the reasons for delay in laying of the said Reports, as required under Section 28(4) of the Punjab Technical Education and Industrial Training Act, 1992.
			15. The Annual Administrative Report of Pepsu Road Transport Corporation for the year 2003-2004, as required under Section 35(3) of the Road Transport Corporation Act, 1950.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Punjab Digital Library

8. ADJOURNMENT MOTION

Notice of only one Adjournment Motion was received which was mentioned in the House as per details given below :—

Sr. No.	Date of the Motion	Date on which mentioned in the House	Member(s) giving Notice	Subject	Decision
1	2	3	4	5	6
1.	14-12-2004	15-12-2004	Sardar Parkash Singh Badal, Sardar Balwinder Singh Bhunder, Sardar Gurdev Singh Badal, Sardar Manpreet Singh Badal, Sardar Ranjit Singh, Sardar Ajit Singh Kohar, and Sardar Gobind Singh Langowal,	Regarding hawala case, law and order situtation in the State, recruitment of DSPs from sports quota, auction of liquor vends, shortage of electricity, strike by brick-kiln owners, custodial deaths etc., murder of democracy and government interference in religious affairs.	Disallowed

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

9. OTHER MOTION

Sr. No.	Minister/Member moving	Moved on	Discussed on	Subject	Remarks/ Decision
1	2	3	4	5	6
1.	Minister for Parliamentary Affairs	15-12-04	15-12-04	Motion under Rule 16 regarding adjournment of the House *sine-die.*	Carried

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

10. CALL ATTENTION NOTICES UNDER RULE 66

In all, 7 Notices Calling Attention to matters of urgent public importance were received. Out of these, 4 were admitted . Out of these four, three Call Attention Notices could not be taken up in the House for not being put. One admitted Call Attention Notice could not be taken up due to paucity of time. The rest were disallowed by the Hon'ble Speaker in his chamber on one ground or the other.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

11. STATEMENT BY MINISTER

The Chief Minister made one Statement, the detail of which is as under :—

Sr. No.	Date	Made by	Subject matter
1	2	3	4
1	15-12-2004	Chief Minister	Regarding the deaths in the train accident at Mukerian (District Hoshiarpur) and arrangements for the treatment/financial relief and rescue operations made by the Administration/residents of the area.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

12. COMPARATIVE STATEMENT OF SPEECHES MADE AND TIME TAKEN

Number of Speeches made by					Time taken by				
Treasury Benches					Treasury Benches				
Members excluding Ministers	Ministers	Members of S.A.D.	Members of B.J.P.	Independents	Members excluding Ministers	Ministers	Members of S.A.D.	Members of B.J.P.	Independents
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					H.M.	H.M.	H.M.	H.M.	H.M.
2	2	1	1	1	2	13	13	9	10
28.58 Per cent	28.58 Per cent	14.28 Per cent	14.28 Per cent	14.28 Per cent	4.26 Per cent	27.66 Per cent	27.66 Per cent	19.14 Per cent	21.28 Per cent

NOTES :— (1) Observations/Statements, Rulings, etc. by the Chair and time taken there on are not included in the above Statements.

(2) Question Hour has been excluded from the Statement.

(3) Time taken on Divisions, Adjournment Motions, Call Attention Notices, Privilege Motions, No Confidence Motions, Points of Order, Motions in respect of Legislation, Personal Explanations, Congratulatory Speeches, Presentation of Reports and such other Papers etc., is also excluded from the Statement.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

13. FIGURES RELATING TO QUESTIONS

1.	Total No. of Sittings of the Sabha	2
2.	Total No. of Notices of Questions received.	
	Starred Questions	112
	Unstarred Questions	10
	Short Notice Questions	—
3.	Total No. of Sittings at which Questions were not taken up	1
4.	Total No. of Members from whom Notices were received	26
5.	Total No. of Questions placed on Order Paper—	
	Starred Questions	20
	Unstarred Questions	8
	Short Notice Questions	—
6.	Total No. of Starred Questions to which oral answers were given	15
7.	Total No. of Starred Questions converted into Unstarred Questions	19
8.	Total No. of Unstarred Questions replied to	8
9.	Total No. of Starred Questions Postponed	1
10.	Largest No. of Questions addressed to any one Minister [Chief Minister on 15-12-2004]	4
11.	Largest No. of Questions orally answered by any one Minister (Chief Minister on 15-12-2004)	3

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

14. QUESTIONS STATEMENT

Type of Questions	No. of notices received	No. of admitted Questions	No. of Disallowed/ referred back Questions	No. of notices Clubbed with	No. of Postponed Questions	No. of Questions not put/ not taken up	No. of Questions answered	No. of Starred Questions converted as Unstarred Questions on prorogation	No. of Questions deemed to have been answered under Rule 38	No. of Questions withdrawn	No. of Supplementaries
Starred Questions	112	94	12	6	1	-	15	19	4	-	49
Unstarred Questions	10	8	2	-	-	-	8	-	-	-	-
Short Notice Questions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

15. STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF STARRED QUESTIONS ANSWERED, DATEWISE AND PARTYWISE

Date	I.N.C.	S.A.D.	B.J.P.	Total
15-12-2004	7	8	—	15

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

16. STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF STARRED QUESTIONS DEEMED TO HAVE BEEN ANSWERED UNDER RULE 38, DATEWISE AND PARTYWISE

Date	I.N.C.	S.A.D.	B.J.P.	Total
15-12-2004	2	2	—	4
			Total :	4

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

17. STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF STARRED QUESTIONS IN THE NAMES OF DIFFERENT MINISTERS, DATE-WISE

Date	Chief Minister	Rural Development and Panchayats Minister	PWD (B&R) Minister	Health & Family Welfare Minister	Public Health Minister	Welfare of S.C.s & B.Cs. Minister	Forest Minister	Irrigation Minitser
15-12-04	4	2	4	2	2	1	1	4

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

18. STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF STARRED QUESTIONS POSTPONED, DATEWISE AND PARTYWISE

Date	I.N.C.	S.A.D.	B.J.P.	IND.	Total
15-12-2004	—	1	—	—	1
				Total :	1

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

19. WALK OUT

Sr. No.	Date	Member (s) walking out	Occasion
1.	15th Dec., 2004	All the Members of the Shiromani Akali Dal Bharatiya Janata Party, present in the House, and Independent Members - Sardar Sukhdarshan Singh Marar, Sardar Harmeet Singh Sandhu, Sardar Gurpreet Singh Kangar, and Sardar Gobind Singh Kanjhla.	As a protest against disallowing the Adjournment Motion received from Sardar Parkash Singh Badal, Leader of the Opposition and other Members of the S.A.D. as the same did not fulfil the conditions laid down under the Rules, and for rejection of the demand for extending the time of the Session to discuss various important matters, on the ground that these matters were sub-judice.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

20. RULING GIVEN BY THE SPEAKER

Ruling given by the Speaker on 15th December, 2004 to decide the minimum number of sittings during a Session.

Sardar Bir Devinder Singh is right and I also agree with him that if we take into consideration the programme regarding number of sittings in some Vidhan Sabhas, certain limit has been fixed regarding minimum number of sittings which should be held. There are some States from which I have asked information. I also want that there should be sufficient sittings in which Hon'ble Members put their views about their constituencies, about the State openly. They should get adequate time. I agree with this and will call a meeting of the Rules Committee for discussing this matter and to get the views of the Members. If the other States have framed rules regarding minimum number of sittings, we can also do so. The Business Advisory Committee will also have a role to play in this. If the number of sittings required is less than those States, the Committee would look into this also because the House cannot run without business, whether it is from the Opposition side or from the Treasury Benches. Therefore, to stop the increasing tendency to hold less sittings, Treasury Benches and Members from the Opposition should jointly, keeping in view the decorum of the House and also the business of the House, resolve to fix such minimum number of sittings, for which rules and regulations should be framed. For this, I will also try to do something in consultation with other Members so that all this takes place.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

21. OBSERVATION MADE BY THE SPEAKER

Observation made by the Speaker on 15th December, 2004 regarding passing of remarks against the Speaker.

Some things have been said by Mr. Bir Devinder Singh and some Hon'ble Members against me that I should observe my responsibilities, which are not being observed. I would like to say that such type of observations should not be made against the Chair.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

APPENDIX-I

22. BULLETINS PERTAINING TO EIGHTH SESSION 2004.

BULLETIN NO. 1

Tuesday, the 14th December, 2004

(From 2.00 P.M. to 2.52 P.M.)

1. Obituary References

The Chief Minister informed the House of the tragic Railway accident that occurred near Mukerian (Distt. Hoshiarpur) at 12.00 noon in which about 50 persons were so far reported to have been dead and the number of injured so far was about 150 and requested for two minutes silence in the memory of the deceased.

Thereafter, two miniutes silence was observed.

The Chief Minister informed the House that he is immediately going to visit the accident site.

The Speaker also announced that he would be accompanying the Chief Minister to visit the site of the accident whereupon the Deputy Speaker occupied the Chair at 2.03 p.m. till the adjournment of the House.

The Deputy Chief Minister made references to the deaths occurred due to the tragic Railway accident and of the following personalities :—

1. Shri Jagir Singh Dard, Ex-M.P. and Ex-M.L.A. Punjab;
2. Shri Hans Raj Sharma, Ex-Minister, Punjab;
3. Shri Surinderpal Singh, Ex-M.L.A. Punjab;
4. Smt. Roop Rani, Ex-M.L.A., Punjab;
5. Shri Harbans Singh, Ex-Chief Justice, Punjab and Haryana High Court;
6. Shri Baldev Sahai, Freedom Fighter;
7. Giani Kashmir Singh, Freedom Fighter;
8. Shri Pritam Singh, Freedom Fighter;
9. Shri Surjit Singh, Freedom Fighter;
10. Shri Kultar Singh, Freedom Fighter;

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

11. Shri Harbhajan Singh Yogi, Sikh Missionary and Yoga Preacher ; and

12. Shri Sarwan Singh Bir, Historian.

and while doing so she spoke for 12 minutes. She also moved that the messages of condolence be sent to the bereaved families.

Thereafter, the followings Members paid homage to the deceased persons of the tragic Railway accident and the above mentioned personalities, and spoke for the time mentioned against each -

1.	Sardar Parkash Singh Badal	.. 13 minutes
	He also requested that the name of Sardar Surjan Singh Thekedar be also included in the Obituary List.	
2.	Shri Tikshan Sud	.. 9 minutes
3.	Sardar Sucha Singh Chottepur	.. 10 minutes

The Deputy Speaker also included the name of Sardar Surjan Singh Thekedar in the list of Obituaries and associated himself with the sentiments expressed by the Members of the House. It was decided to send message of condolence to the bereaved families of the deceased.

The House stood in silence for two minutes in honour of the departed souls.

Then the House adjourned without transacting any other business till 10.00 A.M. on Wednesday, the 15th December, 2004.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

BULLETIN NO. 2

Wednesday, the 15 December, 2004.

(From 10.00 A.M. to 11.59 A.M.)

1. **Questions :—**

(a) **Starred :**

Total number of Questions on the Order Paper	Answered	Postponed	No. of Supple-mentaries	Answered under Rule 38
20	15	1	49	4

(b) **Unstarred : 8**

2. **Statement by the Chief Minister**

The Chief Minister made a Statement that in the train accident yesterday at Mukerian, the number of persons died were 37 and not 50 as stated yesterday and that all necessary arrangements for the treatment/financial relief and rescue operations were being made by the administration/residents of the area.

3. **Announcement by the Speaker regarding Panel of Chairmen :**

Under Rule 13(1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly), the Speaker nominated the following Members to serve on the Panel of Chairmen :

1. Chaudhary Santokh Singh,
2. Shri Khushhal Bahl,
3. Sardar Balwinder Singh Bhunder ; and
4. Shri Tikshan Sud.

4. **Announcement by the Secretary :**

The Secretary made an announcement that the Bills which were passed by the 12th Vidhan Sabha during its 6th and 7th Sessions have been assented to by the President Governor and laid a copy there of on the Table.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

5. Calling Attention Notices :

Calling Attention Notices No. 1 to 3 were taken up one by one but these were not read out by the concerned Members as they were raising slogans.

6. Papers laid on the Table :

The Parliamentary Affairs Minister laid the following papers on the Table of the House :—

1. i) The Puunjab Pay Scales of Teacher Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 11 of 2004).

   ii) The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 12 of 2004).

   iii) The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Ordinance, 2004 (Punjab Ordinance No. 13 of 2004).

   iv) The Salary and Allowance of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Ordinance, 2004, (Punjab Ordinance No. 14 of 2004).

   as required under Article 213(2)(a) of the Constitution of India;

2. The Audit Report on the Accounts of Punjab Financial Corporation for the year 2001-2002, as required under Section 37(6) of the Punjab State Financial Corporation Act, 1951.

3. the Annual Report of the Punjab State Hosiery and Knitwear Development Corporation Limited for the year 2000-2001, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

4. The 37th Annual Report and Accounts of the Punjab Agro Industries Corporation Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956 ;

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

5. The 15th Annual Report of the Punjab State Forest Development Coporation Ltd. for the year 1997-1998 alongwith Statement showing the reasons for delay in laying of the said Report, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956 ;

6. The Annual Report and Balance Sheet of the Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation for the year 2002-2003, as required under Section 27(6) of the Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation Act, 1976 ;

7. The 1st, 2nd and 3rd Annual Reports for the years 1995-1996, 1996-1997 and 1997-1998 in respect of Punjab State Bus Stand Management Company Limited, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956 ;

8. The Annual Statement of Accounts of Punjab State Electricity Board for the year 2002-2003 alongwith Statement showing the objects for placing the above said Report, as required under Section 69(5) of the Electricity (Supply) Act, 1948 ;

9. The Annual Report of Punjab Police Housing Corporation Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956 ;

10. The Financial Statement for the Punjab School Education Board for the years 2000-2001, 2001-2002 and 2002-2003, as required under Section 19(5) of the Punjab School Education Board Act, 1969 ;

11. The 35th Annual Report of Punjab State Industrial Development Corporation Limited for the year

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

2000-2001, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956 ;

12. The Punjab Privately Managed Recognised Schools Employees (Security of Service) (Second Amendment) Rules, 2004, as required under Section 15(3) of the Punjab Privately Managed Recognised Schools Employees (Security of Service) Act, 1979 ;

13. The Audit Report on the Accounts of Punjab Financial Corporation for the year 2002-2003, as required under Section 37(6) of the Punjab State Financial Corporation Act, 1951 ;

14. The Annual Reports of the Punjab State Board of Technical Education and Industrial Training for the years 1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002 and 2002-2003 alongwith Statement showing the reasons for delay in laying of the said Reports, as required under Section 28(4) of the Punjab Technical Education and Industrial Training Act, 1992 ; and

15. The Annual Administrative Report of Pepsu Road Transport Corporation for the year 2003-2004, as required under Section 35(3) of the Road Transport Corporation Act, 1950.

7. **Legislative Business :**

1. **The Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill, 2004 :**

The Parliamentary Affairs Ministers introduced the Punjab Legislative Assembly Speaker's and Deputy Speaker's Salaries (Amendment) Bill, 2004 and also moved that the Bill be taken into consideration at once.

The Motion was put to the vote of the House and carried.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Thereafter the Bill was taken up Clause by Clause

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clause 2, Sub Clause (1) of Clause 1 and Title

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clause 2, Sub Clause (1) of Clause 1 and Title were put to the vote of the House and carried separately.

The Parliamentary Affairs Minister moved that the Bill be passed.

The motion was put to the vote of the House and carried.

2. **The Punjab Pay Scales of Teachers Bill, 2004** ***(Replacing Ordinance)***

The Finance Minister introduced the Punjab Pay Scales of Teachers Bill, 2004 and also moved that the Bill be taken into consideration at once.

The Motion was put to the vote of the House and carried.

Thereafter the Bill was considered Clause by Clause

Sub-Clause (2) of Clause 1 :

Sub-Clause (2) of Clause 1 was put and carried

Clauses 2 to 6 :

Since there were no amendment to Clauses 2 to 6, with the consent of the House, these Clauses were taken up together and put to the vote of the House and carried.

Sub-Clause (1) of Clause 1 :

Sub-Clause (1) of Clause 1 was put and carried

Title :

Title was put and carried.

The Finance Minister moved that the Bill be passed.

The motion was put to the vote of the House and carried.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Walk-Out on the Adjournment Motion :

Hon'ble Speaker announced that the Adjournment Motion received from Sardar Parkash Singh Badal, Leader of the Opposition and others was disallowed as the same did not fulfil the conditions laid down under the Rules. Sardar Parkash Singh Badal and the Members of the SAD-BJP present in the House and Independent Members—Sardar Sukhdarshan Singh Marar, Sardar Harmeet Singh Sandhu, Sardar Gurpreet Singh Kangar and Sardar Gobind Singh Kanjhla came in the well of the House, raising slogans, insisting that the time of the Session should be extended to discuss various important matters but the Chair disallowed their proposal on the ground that these matters were sub-judice. Consequently, all the Members Walked Out of the House raising slogans, which were not recorded.

3. **The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill, 2004 (Replacing Ordinance) :**

The Parliamentary Affairs Minister introduced The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill, 2004 and also moved that the Bill be taken into consideration at once.

The motion was put to the vote of the House and carried.

Sardar Bir Devinder Singh and Dr. Ramesh Dutt Sharma, while participating in the discussion spoke for one minute each and the Minister by way of reply, spoke for one minute.

Thereafter the Bill was considered Clause by Clause

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clauses 2 & 3, Sub-Clause (1) of Clause 1 and Title

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clauses 2 & 3, Sub-Clause (1) of Clause 1 and Title were put to the vote of the House and carried separately.

The Parliamentary Affairs Minister moved that the Bill be passed.

The motion was put to the vote of the House and carried.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

4. **The Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill, 2004 *(Replacing Ordinance)* :**

The Parliamentary Affairs Minister introduced the Punjab State Legislature (Prevention of Disqualification) Amendment Bill, 2004 and also moved that the Bill be taken into consideration at once.

The motion was was put to the vote of the House and carried.

Thereafter the Bill was considered Clause by Clause.

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clause 2 & 3, Sub-Clause (1) of Clause 1 and Title

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clause 2 & 3, Sub-Clause (1) of Clause 1 and Title were put to the vote of the House and carried separately

The Parliamentary Affairs Minister moved that the Bill be passed.

The motion was put to the vote of the House and carried.

5. **The Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amendment) Bill, 2004 *(Replacing Ordinance) :***

The Parliamentary Affairs Minister introduced Salary and Allowances of Leader of Opposition in Legislative Assembly (Amemdment) Bill, 2004 and also moved that the Bill be taken into consideration at once.

The motion was put to the vote of the House and carried.

Thereafter the Bill was considered Clause by Clause

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clauses 2 and 3, Sub-Clause (1) of Clause 1 and Title

Sub-Clause (2) of Clause 1, Clause 2 and 3, Sub-Clause (1) of Clause 1 and Title were put to the vote of the House and carried separately.

The Parliamentary Affairs Minister moved that the Bill be passed.

The motion was put to the vote of the House and carried.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

8. **Motion under Rule 16 :**

The Parliamentary Affairs Minister moved that the Vidhan Sabha (Assembly) at its rising this day shall stand adjourned *sine-die*.

The motion was put to the vote of the House and carried.

9. **Ruling by the Speaker on Discussion on Motion under Rule 16 :**

On the demand raised by Sardar Bir Devinder Singh for more sittings of the House, Hon'ble Speaker agreed to consider the whole matter in the Business Advisory Committee/Rules Committee after collecting relevant data from the other States.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

APPENDIX-II

23. COMMITTTEES

1. NOMINATED COMMITTEES

BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

[Nominated by the Speaker on 3rd Dec., 2004 under Rule 208(1)]

1.	Dr. Kewal Krishan, Speaker	.. *Ex-officio* Chairman
2.	Chaudhary Jagjit Singh, Minister for Local Government, Parliamentary Affairs, Labour & Employment and Election.	
3.	Sardar Lal Singh, Irrigation & Power, Rural Development & Panchayats Minister	
4.	Sardar Parkash Singh Badal, M.L.A. and Leader of Opposition	
5.	Rana Gurmit Singh Sodhi, Chief Parliamentary Secretary.	
6..	Shri Tikshan Sud, M.L.A.	

SPECIAL INVITEES :

1. Shri Avtar Henry, Minister for Food & Supplies and Public Health.
2. Sardar Balwinder Singh Bhunder, M.L.A.
3. Shri Om Parkash Soni, M.L.A.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

24. INDEX

To

Resume of Business transacted by the Punjab Vidhan Sabha during its Eighth Session, 2004.

Subject		Page(s)
'A'		
Adjournment Motion	..	15
Appendix-I	..	29
Appendix-II	..	39
'B'		
Bill(s)—		
Synopsis of ------Passed	..	9
Bulletins	..	29
'C'		
Call Attention Notices under Rule 66	..	17
Comparative Statement of speeches made and time taken	..	19
'F'		
Figures relating to Questions	..	20
'L'		
Legislation	..	6
'M'		
Motion (s)		
Adjournment --------	..	15
Other -----------	..	16
'N'		
Non-official Bills	..	6
'O'		
Obituary References	..	5
Observations made by the Speaker	..	28
Other Motions	..	16

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

'P'

Panel of Chairmen .. 4
Papers Laid. .. 11
Programme Observed .. 2
Prorogation of the Punjab Vidhan Sabha .. 1

'Q'

Questions (s)
Figures relating to ----- .. 20

'R'

Ruling given by the Speaker .. 27

'S'

Statements by Ministers .. 18

Statement showing the number of Starred Questions answered, Date-wise and Party-wise. .. 22

Statement showing the number of Starred Questions deemed to have been answered under Rule 38, Date-wise and Partywise. .. 23

Statement showing the number of Starred Questions in the name of different Ministers, date-wise. .. 24

Statement showing the number of Starred Questions postponed, Date-wise and Party-wise. .. 25

Summoning, Sittings and Prorogation of the Vidhan Sabha. .. 1

Synopsis of Bills passed by the Vidhan Sabha .. 9

'W'

Walk-out .. 26

6204/PVS—Govt. Press, U.T., Chd.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;

N½

© 2005

Published under the authority of the Punjab Vidhan Sabha and printed by the Controller, Printing & Stationery, U.T. Chd.

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

B-19153

Original with;
Punjab ... Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library

Original with;
Punjab Vidhan Sabha
Digitized by;
Panjab Digital Library